

IZVJEŠTAJ SA PRAĆENJA SUĐENJA

09. 10. 2007. godine – čitanje optužnice, dokazni postupak

Suđenje prate promatrači Centra za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek, predstavnici OSCE-a, obitelj optuženog, prijatelji optuženog, obitelj Josipa Reihl-Kira, novinari, foto-reporteri, tv kipe, predstavnici australske ambasade. Rasprava je održana u mirnom tonu.

Podnesak branitelja

Branitelj opt. priložio je podnesak kojim je predložio obustavljanje postupka protiv njegova branjenika primjenom čl. 308. i 291. ZKP, naveo je da je nesporno utvrđeno postojanje smetnji za nastavak postupka, navedenih u čl. 380. t. 5. i 6. ZKP-a. Smatra da je postupak protiv njegova branjenika pravomoćno okončan, što predstavlja negativnu procesnu smetnju za vođenje novog postupka.

Odluka Vijeća

Vijeće je rješenjem odbilo prijedlog obrane za obustavljanjem postupaka. Rješenje je javno objavljeno i obrazloženo, a obrana je poučena o pravnom lijeku protiv istog.

Čitanje optužnice

Zamjenik ŽDO-a pročitao je optužnicu.

Opt. Antun Gudelj izjavio je da se **ne osjeća krivim** ni po jednoj točki optužnice.

Dokazni postupak

Svjedočenje Jadranke Reihl-Kir (supruge ubijenog Josipa Reihl-Kira)

Svjedokinja-oštećenica je iskazivala suglasno sadržaju zapisnika o glavnoj raspravi od 8. srpnja 1992. i zapisnika o glavnoj raspravi od 14. svibnja 1996., s tim što je pojasnila da se dobro sjeća situacije u gradu Osijeku 1991. godine i problema između Srba i Hrvata. Njezin suprug je pokušavao te probleme riješiti mirnim putem, tj. pregovorima, pa je tako sudjelovao u nekoliko pregovaračkih misija s pobunjenim Srbima na širem području bivše općine Osijek. S takvom mirovnom strategijom nije se slagao lokalni HDZ, odnosno ekstremni dio tog ogranka HDZ-a. Zbog toga je njezin suprug strahovao da će biti likvidiran, izbjegavao je putovanja kući, pa je češće spavao u policijskoj postaji u Osijeku, nego što je dolazio kući u Đakovo, a i kad bi dolazio uvijek bi koristio drugi automobil. Jednom zgodom u svoju obiteljsku kuću zvao ga je i Vladimir Šeks da vidi "kako diše". Smatrao je da iza svega stoji Branimir Glavaš koji je i pomoću sredstava javnog informiranja tražio njegovu smjenu. Nezin suprug je zbog toga tražio od Josipa Boljkovca premještaj u Zagreb, a razmišljao je i da podnese ostavku. Posljednji put je svoga supruga vidjela živog u jutarnjim satima 30. lipnja 1991. godine, a posljednji put se čula s njim na sam dan njegova ubojstva. Tom joj je prilikom rekao da će obaviti posredovanje u Tenji, a potom odlučiti hoće li ići u Zagreb, ili dati ostavku.

Primjedba branitelja optuženika

Branitelj opt. stavio je primjedbu na kompletan iskaz svjedokinje jer je smatrao da je isti kontradiktoran s njezinim prijašnjim iskazima.

Dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO-a predložio je da budu pozvani i saslušani svi svjedoci koji su saslušani tijekom dosadašnjeg kaznenog postupka, osim Branislava i Miljenka Grgića, jer je iz njihovih prijašnjih iskaza vidljivo da nemaju bilo kakvih saznanja o inkriminirajućem događaju; da budu pročitani nalazi i mišljenja vještaka sudsko-medicinske, psihijatrijske i balističke struke; da se ispita Angelinu Ratković iz Doroslava (Republika Srbija), jer se u spisu Županijskoga suda (ŽS) u Vukovaru, broj Kir-107/03, nalazi njezin iskaz iz kojeg je vidljivo da je bila neposredni očevidac događaja.

Punomoćnik oštećenih pridružio se dokaznim prijedlozima ŽDO-a, a sam je predložio da budu saslušani Zlatko Kramarić, Mato Arlović, Zvonko Erak i Mate Šalinović o situaciji u gradu Osijeku u ljeto 1991. godine, te Gordana Ajduković koja je sudjelovala u pregovorima; da se izvrši uvid u video – zapis, koji je sastavni dio dokaza navedenih u optužnici, jer do sada nije nikada bio pregledan; da se izvrši uvid u video - zapis koji se nalazi u DORH-u, a koji je Mirko Tubić, koji je u međuvremenu preminuo, dao predstavnicima Civilne policije Ujedinjenih nacija (UNCIPOL) 1998. godine.

Branitelj optuženika protivio se saslušanju Zlatka Kramarića, Mate Arlovića, Zvonka Eraka, Mate Šalinovića i Gordane Ajduković. Smatra da predloženi nemaju spoznaja o odlučnim činjenicama. Usprotivio se i saslušanju Angeline Ratković i gledanju video - zapisa iskaza Mirka Tubića jer smatra da se radi o nezakonitim dokazima.

Odluke Vijeća o dokaznim prijedlozima i pritvoru

Vijeće je usvojilo sve dokazne prijedloge ŽDO-a i punomoćnika ošt., s tim što će tek nakon uvida u video - iskaz Mirka Tubića odlučiti može li se taj zapis koristiti kao zakonit dokaz.

Vijeće je temeljem čl. 102. st. 1. t. 1. i 4. ZKP-a opt. Gudelju produljilo pritvor.

24. listopada 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Prijedlozi obrane za obustavu kaznenog postupka

Branitelj optuženika istaknuo je prijedlog da se odluka Ustavnog suda o ukidanju odluke o primjeni Zakona o općem oprost u odnosu na opt. Gudelj Antuna može odnositi isključivo na kazneno djelo koje je izvršeno u odnosu na Josipa Reihl-Kira, a ne i u pogledu kaznenih djela ubojstva u odnosu na Knežević Milana, Gorana Zobundžije i kaznenog djela pokušaja ubojstva Tubić Mirka, iz razloga što je pred Ustavnim sudom RH jedino oštećena Jadranka Reihl-Kir podnijela ustavnu tužbu dok zakonski nasljednici pokojnoga Knežević Milana, pok. Gorana Zobundžije i pok. Tubić Mirka nisu. Stoga je branitelj predložio da se, zbog postojanja smetnji, obustavi kazneni postupak protiv opt. Antuna Gudelja za kaznena djela ubojstva Milana Kneževića, Gorana Zobundžije i pokušaja ubojstva Mirka Tubića.

Optužba je predložila da se ovaj prijedlog odbije kao neosnovan, obrazlažući da sudsko Vijeće nije ovlašteno, niti nadležno, preispitivati odluku Ustavnog suda.

Odluka Vijeća

Vijeće je riješilo da se glavnu raspravu nastavlja, a da će o prijedlogu branitelja odlučiti nakon dovršenja dokaznog postupka, budući da je prijedlog podnesen u fazi nakon otvaranja glavne rasprave.

Prijedlog branitelja

Branitelj je izjavio kako je Predsjednik Vijeća ovlašten obustaviti kazneni postupak, ako se nespornim utvrdi postojanje smetnji za nastavak postupka, a što nije učinio. Stoga smatra da su to okolnosti koje izazivaju sumnju u nepristranost Sudskog vijeća, te je predložio izuzeće Predsjednika Vijeća, člana Vijeća, te sudaca porotnika.

Odluka Vijeća

Vijeće je donjelo rješenje kojim je odbacilo zahtjev kao nedopušten, s obzirom da je glavna rasprava započela čitanjem optužnice ŽDO-a dana 09. listopada 2007. g.

Svjedočenje Mirka Livaje

Svjedok Mirko Livaja je kao djelatnik MUP-a RH inkriminiranog dana bio na mjestu na kojemu se dogodilo ubojstvo.

O blokadnom punktu u Novoj Tenji je iskazao sljedeće: Punkt je bio u funkciji 24 sata, ali ne zna točno kada je bio uspostavljen. Postojao je još jedan punkt koji je držala policija kod Poljoprivrednog fakulteta. Svjedok i ostali pripadnici MUP-a RH, koji su bili na tom punktu, su pripadali II. policijskoj postaji (PP). Svjedok ne zna tko je zapovijedao punktom, smatra da je, možda, to bio Kostić koji je bio duže u službi i koji je imao radio - stanicu (motorolu). Bilo je određeno da na punktu budu oni pripadnici PP koji su bili stanovnici Tenje, te mještani iz starog ili novog Tenja. Ne sjeća se je li itko dolazio iz PU osječko-baranjske da ih obide kao i bilo tko iz strukture vlasti, ili predstavnik neke stranke, pa niti Branimir Glavaš. Svjedok tada nije poznavao ikoga iz strukture vlasti. Zadatak svjedoka je bio detaljan pregled vozila i osoba. U trenutku inkriminiranog događaja na punktu su bili redovni sastav MUP-a RH i pričuvni sastav, ne sjeća se da li je bilo pripadnika specijalne policije. Nije siguran je li od nekoga čuo da dolazi načelnik policije. Optuženik je bio s ostalima na punktu. Svjedok nije primijetio nešto što bi ukazivalo da optuženik namjerava pucati na vozilo.

O ubojstvu Josipa Reihl Kira je iskazao sljedeće:

U trenutku kada je čuo rafalnu paljbu svjedok se je okrenuo i vidio optuženika da puca na automobil koji je dolazio iz pravaca Osijeka. Nije vidio nikoga drugog koji bi pored optuženika također pucao. Ne sjeća se, jesu li na automobilu na koji je pucao optuženik bila upaljena svjetla i da li je automobil bio u pokretu, ili je bio zaustavljen.

Nakon što je optuženik prestao pucati, vidio je da je iz automobila, a sa zadnjeg sjedišta, ispao Mirko Tubić. Ne sjeća se što se kasnije s njim događalo. Sjeća se da je Kostić Željimir preko radio stanice nazvao PU obavijestivši ih da je poginuo načelnik PU. Navodi kako je taj događaj u tolikoj mjeri utjecao na njega da je morao zatražiti psihijatrijsku pomoć, jer je tada prvi put vidio ubijene osobe.

Svjedok Branko Livaja, uz odobrenje Predsjednika Vijeća, napustio je glavnu raspravu zbog terapije koju mora primiti, a isti će biti pozvan na sljedeće ročište.

Svjedočenje Kreše Tolja

Svjedok Krešo Tolj u vrijeme inkriminiranoga događaja bio je u svojstvu pripadnika Specijalne policije na blokadnom punktu u Novoj Tenji.

O blokadnom punktu u Novoj Tenji je svjedok iskazao sljedeće:

Svjedok je, zajedno sa Željkom Špeharom i Ivicom Mišinom, budući da su bili pripadnici specijalne policije, bio svakodnevno na punktu u Novoj Tenji. Njih trojica, te još petorica kolega iz II PP, bili su poslani od strane pomoćnika zapovjednika specijalne policije, Pongorac Mirka, da

organiziraju blokadni punkt. Dežurstva na punktu prihvatili su i pripadnici pričuvnog sastava policije, a i svatko od mještana Tenje, tko je imao oružje. Dana mu je usmena zapovijed da organizira punkt, jer je tada od svih ostalih imao najviše iskustva. Mjesto za punkt su sami odabrali u dijelu naselja u kojem su prebivali stanovnici hrvatske nacionalnosti, a kraj kuće osobe srpske nacionalnosti. Zna da su tu kuću pretražili, kojom prilikom su pronašli i vlasniku oduzeli oružje. Svjedok navodi kako je točno da su pripadnici policije bili na različitim mjestima izvan punkta i po kućama, a da to nitko posebno nije određivao. Na punktu je znalo biti 20, ili više, naoružanih civila koji nisu imali obvezu njima se javljati, a djelatnici policije su se međusobno izvještavali o odlasku i dolasku. Zaustavljanje vozila na punktu vršili su podignutom rukom, po noći baterijskom lampom, a i palicom, ako ju je tko imao. U slučaju nezaustavljanja vozila na dani znak, premda nije postojala odgovarajuća zapovijed, moglo se je pucati na vozila, jer je bilo ratno vrijeme i to je bilo pitanje savjesti, odnosno preživljavanja.

O događanjima u danu kada je ubijen Josip Reihl Kir svjedok je iskazao sljedeće:

Prvi prolazak načelnika policije nije vidio, jer je vršio kontrolu vozila, a obratio je pažnju kad se vraćao iz pravca Tenja. Nije znao da će punktom proći načelnik policije, a misli da nisu znale niti njegove kolege. Nakon što se načelnik policije vratio iz Tenje prema Osijeku, sjeća se da je optuženik taj prolazak komentirao rječima, da dok on pregovara sa četnicima njegov otac visi na crkvi, a majka mu je silovana. Svjedok je mislio da se načelnik policije više neće vraćati, pa je napustio punkt i otišao kući. O incidentu je saznao preko radio – uređaja, kada je Kostić Željimir zvao operativnog djelatnika rekavši da je Gudelj ubio Kira, te neka pošalje nekog u pomoć. Vrativši se na punkt, zatekao je jedno vozilo zaustavljeno u desnom prometnom traku, gledajući iz pravca Osijek u pravcu Tenja. Prišao je vozilu i došao do načelnika te mu opipao bilo. Nije davao znakove života, a na prsištu je primjetio znakove krvi. Vidio je pored vozila skrupčanog Tubić Mirka koji je bio pri svijesti, vidio je i Zobundžija Gorana, te vozača. Zatim je otišao do susjedne kuće i telefonom obavijestio dežurne službenike policije i specijalne policije o događaju. Zatim je oduzeo oružje optuženikovom bratu i sinu i predao ga kolegama. Misli da na punktu tada više nije zatekao optuženika.

Svjedočenje Ivica Mišina

Svjedok Ivica Mišin u vrijeme inkriminiranoga događaja bio je pripadnik Specijalne policije MUP-a RH.

O događanjima kada je ubijen Josip Reihl Kir svjedok je iskazao sljedeće: U prijepodnevnim satima, na dan kada je nastradao načelnik policije, očekivali su napad iz područja Stare Tenje od strane pobunjenih Srba i JNA, jer su čuli da se iz pravca Srbije dovoze «četnici» i da se okupljaju ispred Mjesne zajednice, a da je napada bilo i prije. Tog jutra zaustavili su transportere, ali su ih na zahtjev načelnika policije propustili.

Od ljudi koji su bježali iz Tenja čuli su da su optuženikova majka i otac nabijeni na kolce i obješeni na pravoslavnu crkvu, zbog čega je optuženik bio izbezumljen i blijed. Kada je načelnik policije došao na punkt iz pravca Osijeka kratko se zadržao, te ga je tada opt. Gudelj pitao o majci i ocu, ali je načelnik bio u žurbi i nije mu o tome ništa odgovorio, već ga je «otepo» Samo je rekao da budu smireni i da izbjegavaju svaki mogući sukob.

Zatim je načelnik otišao u pravcu Tenje. Tamo se je zadržao od oko 45 minuta do sat vremena. Načelnik policije je na povratku iz Tenje bio u civilnom vozilu. Optuženik je ponovno, vidno uzbuđen, pitao načelnika, zna li nešto o sudbini svojih roditelja, ali mu načelnik nije ništa odgovorio, nego je sjeo u vozilo i nastavio sa osobama iz vozila put prema Osijeku. Svjedok je čuo kako je načelnik rekao da idu do punkta kod Poljoprivrednog fakulteta. Svjedok smatra da je načelnik imao namjeru Tubiću i Kneževiću, za koje smatra da su bili organizatori pobune u Tenji, pokazati kako na ovom punktu i punktu kod Poljoprivrednog fakulteta nema posebnih jedinica

«ustaša». Tvrdi da nitko pokojnog načelnika policije nije zvao da se vrati u Tenje, nego je on tamo krenuo iz razloga što je u Tenji ostavio službeno vozilo i vozača. Putem radio veze, iz sigurnosnih razloga, nije im javljeno kada će se načelnik ponovno vratiti na njihov punkt, te hoće li biti u civilnom, ili nekom drugom, automobilu.

Svjedok misli da je bilo oko 9,00 sati toga jutra kada je putem radio veze, ali ne zna od koga, stigla usmena zapovijed da se puca na vozila čiji se vozači neće zaustavljati.

Svjedok je rekao kako su primjetili da se nešto čudno događa u kući pokraj punkta (vlasnik Ratković). Provjerom su utvrdili da vlasnik posjeduje oružje, te su zbog sigurnosnih razloga ušli u kuću. Zatekli su Ratkovićeva sina, te su pronašli oružje i oduzeli mu ga. Po nalogu načelnika, svjedok je oduzeto oružje odnio u II. PP koja je bila nadležna za područje Tenje. Zapovjednik Marijan Ivić dao je uputu da se pripadnici specijalne policije povuku s punkta, kako ne bi isprovocirali jedinice JNA, ali da budu u pripremi, a da pripadnici temeljne policije (u plavim odorama) preuzmu zaustavljanje vozila. Stoga je svjedok, nakon što je ostavio oružje u II. PP i vratio se, zauzeo položaj u kanalu (70 metara od punkta), zajedno s pripadnicima specijalne policije. Zbog toga nije vidio kako je došlo do pucnjave, tko je pucao, i na koji način. Prilikom dolaska od kanala pa do mjesta događaja, svjedok je primjetio optuženika kako u ruci drži automatsku pušku spuštenu prema zemlji, te ga nakon toga više nije vidio. U tom trenutku nije znao da je počinio to djelo. Došavši do mjesta događaja vidio je Hitnu pomoć, te medicinsko osoblje kako pružaju pomoć stradalima. Nakon odlaska hitne pomoći došla je ekipa za očevid, a Zvonku Borovički dao je izjavu. Šokiralo ga je što je stradao načelnik policije s kojim je bio u dobrim odnosima.

Poznato mu je da je opt. Gudelj bio u dobrim odnosima sa načelnikom policije i da nisu bili u zavadi, a isto mu je poznato da opt. Gudelj nije bio u dobrim odnosima sa g. Glavašem zbog podjele naoružanja koje nije dobio, ali zna da mu je načelnik policije obećao da će oružje biti dostavljeno u Tenje i da će tako biti naoružan.

Primjedba na iskaz svjedoka

Zamjenik ŽDO-a stavio je primjedbu na dio iskaza svjedoka o postojanju naloga da se puca na vozila vozača koji se na zahtjev ne bi zaustavljali, jer da je taj dio iskaza u suprotnosti sa sadržajem iskaza saslušanih svjedoka Tolj Kreše i Mirka Livaje.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Zamjenik ŽDO izvijestio je Predsjednika Vijeća i sudsko Vijeće da je branitelj optuženika podnio dva prijedloga zahtjeva za zaštitu zakonitosti, povodom čega je Državni odvjetnik RH zatražio uvid u spis Županijskog suda u Osijeku radi donošenja odluke o ovim prijedlozima.

26. studeni 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Predsjednik Vijeća utvrdio je da raspravi nije pristupio svjedok Branko Livaja, koji je uredno primio poziv, a izostanak do početka glavne rasprave nije opravdao. Također nije pristupio niti svjedok Božidar Riba, za kojega je dostava poziva vraćena uz napomenu da se isti odselio sa naznačene adrese.

Odlučeno je da se glavnu raspravu održi u odsutnosti gore navedenih svjedoka, a o potrebi njihovog neposrednog saslušanja Vijeće će odlučiti tijekom dokaznog postupka.

Svjedočenje Željomira Kostića

Svjedok je u vrijeme bio djelatnik redovnog sastava policije, i to od 1991. godine. Sjeća se pojedinih detalja danih iskaza. Rekao je da je stajao u grupi sa ostalim djelatnicima MUP-a RH i civilima na blokadnom punktu u Novoj Tenji i da je Gudelj rekao: „Nemam što izgubiti“, da je na punktu toga dana bilo govorkanja da je Gudelju ubijen otac. No, svjedok je izjavio da se ne sjeća većeg dijela iskaza, stoga je doneseno rješenje, te su svjedoku pročitani sadržaji iskaza kojeg je dao pred istražnim sucem i na glavnim raspravama.

Pred istražnim sucem 12. ožujka 1992. godine svjedok je rekao je kako je krajem lipnja 1991. godine, usljed oružane podvojenosti Stare i Nove Tenje, u mjestu stvoren nelegalni blokadni punkt kojeg su organizirali građani Nove Tenje, a da je kod benzinske crpke postojala srpska barikada. Rekao je da nitko nije bio voditelj punkta, da je punkt preuzeo redovni sastav hrvatske policije, a da su tamo još bili Krešo Tolj i Ivica Mišin, te da su civili bili s desne strane punkta, da je Gudelj imao dugo naoružanje. Inkrimiranog dana su na punkt došli, te izišli iz bijelog vozila: Josip Reihl-Kir, Goran Zobundžija i Mirko Tubić, te da su im tom prilikom rekli da pripaze na civile, da smiruju situaciju. Tom su prilikom Mirko Tubić i Antun Gudelj „oštro“ razgovarali i da je Tubić odgovorio Gudelju da ga nije briga za njegovog oca. U trenutku kada je čuo dugi rafal, zbog kojeg su svi civili i policajci zalegli, svjedok je vidio Antuna Gudelja na sredini ceste, udaljenog svega par metara od vozila, kako puca na vozilo ispred sebe, te da je nakon toga Gudelj krenuo u pravcu zapada.

Na glavnoj raspravi 08. srpnja 1992. godine svjedok je iskazao da su na punktu bili pripadnici redovne i specijalne policije, da je njihov zadatak bio obavljanje kontrole prometa, u čemu Antun Gudelj nije sudjelovao. Gudelj je svjedoku izgledao ogorčen, jer mu je kuća bila srušena. Rekao je da je Gudelj ispucao cijeli okvir streljiva, zatim da je stavio novi, ali da više nije pucao, te da je Mirko Tubić izišao iz vozila u trenutku kada je Gudelj odlazio.

Na glavnoj raspravi održanoj 09. srpnja 1996. godine svjedok je rekao da su na punktu zaustavljali svako vozilo, i da su tog inkrimiranog dana prošla 3, 4 ili 5 automobila, da nitko motorolom (radio vezom) nije javio da će proći načelnik Josip Reihl-Kir i nije znao da je u vozilu pregovaračka ekipa. Misli da se vozilo kretalo u trenutku kada je Gudelj pucao, da je Gudelj bio udaljen par metara od auta, ali ne zna točno koliko, te da nije čuo nikakvu drugu pucnjavu.

Svjedok je rekao da ostaje kod pročitanih iskaza te da nema što za dodati.

O punktu u Novoj Tenji

Na upite optužbe **o punktu u Novoj Tenji** svjedok je odgovorio kako nije siguran tko ga je poslao na punkt zajedno sa ostalim djelatnicima redovne policije. Tri dana prije formiranja punkta izbio je sukob u Tenji i tadašnji zapovjednik Imro Vrbešić im je rekao da ostanu na tom punktu do daljnjeg. Punkt na kojem je ubijen Josip Reihl Kir je bio provizoran, jer je došlo do samoinicijativnog okupljanja civilnog stanovništva iz Tenje. Na tom mjestu nisu postojali objekti ili predmeti koji bi ukazivali da se radi o pravom punktu, a da je pravi policijski punkt bio kod Poljoprivrednog fakulteta. Navodi da je zajedno sa kolegama upravo i poslan na taj punkt kako netko od civila ne bi izazvao neki incident. Za vrijeme dok je bio na punktu nitko iz strukture vlasti nije obilazio punkt. Svjedok je posjedovao motorolu pa je mogao čuti sve razgovore koje je policija vodila u gradu. Njegova motorola imala je svoj pozivni broj, i putem motorole toga je dana jedino razgovarao sa voditeljem smjene, i tada nije čuo da će cestom kroz punkt proći načelnik policije, a poznato mu je da i ostalima na radio - vezi to nije javljeno.

O događanjima nakon ubojstva Josipa Reihl-Kira, a na pitanja punomoćnika oštećenice, svjedok je rekao da je sutradan nakon incidenta dao izvješće u Policijskoj upravi. Odmah nakon inkrimiranog događaja je krenuo u pravcu juga i putem motorole tražio kontakt sa dežurnim iz

II policijske postaje (PP), Mirkom Midžićem, od kojeg je zatražio hitnu pomoć, te mu je rekao : „...da je neka osoba izrešetala načelnika“. Tvrdi da tada nije bio priseban zbog onog što je vidio i da se ne sjeća da li je još nešto rekao. Sjeća se da je nakon nekoga vremena stigla hitna pomoć i ekipa za očevid. Prva osoba kojoj je dao izjavu o događaju bila je linijski inspektor Marko Radonjić. Poznaje osobu po nadimku „Bešala“, radi se o Takač Zoranu, ali se ne sjeća je li ta osoba bila na položaju tijekom kritične zgrade. Ne sjeća se da li je bila izvršena kontrola susjednih kuća i je li tom prilikom pronađeno oružje. Nakon pucnjave nije prilazio optuženiku da ga razoruža, jer je bio u šoku, a u takvom su stanju bili i svi ostali na tom položaju. Neki su bili skamenjeni, a neki su ležali.

Svjedok nije osobno vidio prolazak načelnika, kada je išao u Tenje, već ga je vidio na povratku. Navodi kako on, Mirko, i Branko Livaja nisu znali da se vodi bilo kakve pregovore, da je automobil u kojem je načelnik stradao bio bijeli civilni, marke „Zastava 101“ bez svjetlosnih i zvučnih oznaka. Zna da je za potrebe policijske uprave bio pribavljen novi službeni automobil marke „BMW“ koji je koristio načelnik, te da su tada bili korišteni svjetlosni signali.

27. studeni 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Utvrđeno je da raspravi nije pristupio svjedok Josip Jarić dostava poziva za kojega je vraćena uz napomenu da je isti nepoznat na označenoj adresi. O potrebi njegovog neposrednog saslušanja Vijeće će odlučiti tijekom dokaznog postupka.

Svjedočenje Branimira Golubića

Svjedok je u inkriminirano vrijeme bio Predsjednik Vijeća udruženog rada osječke općinske Skupštine. Izjavio je kako želi da budu pročitani njegovi iskazi dani na dvjema raspravama, kako bi se sa istima upoznalo sudsko Vijeće i prisutni u sudnici.

Na raspravi održanoj 08. srpnja 1992. godine je svjedok izjavio da je znao da su vođeni pregovori, u kojima je i on sudjelovao, i da su s njim u delegaciji bili još Jarić Josip, Zubundžija Goran, Ajduković Gordana, Josip Reihl-Kir i Knežević Milan. Rekao je da su krenuli cestom prema Tenji u dva vozila. U Staroj Tenji naišli su na srpsku barikadu, te je tada s tri maskirana muškarca razgovarao Knežević. Nakon dolaska u Staro Tenje, za vrijeme pregovora, Josip Reihl-Kir išao je provjeravati jesu li došli transporteri, no nakon 10 minuta vratio se i rekao da nisu došli. Kada je ponovo išao provjeriti njihov dolazak s njim pošli Zubundžija i Knežević. Nakon nekog vremena uletjela je neka žena vičući: „Ubili su ih, ubili!“ Tada je telefonom nazvao Podpredsjednika općine Osijek traživši da ih izvuče iz Tenje. Vratio se je u Osijek u pratnji dva oklopna transportera. Navečer oko 22 sata je zajedno sa Kramarićem, Lovrinčevićem i Jarićem otišao u Kliničku bolnicu Osijek u posjet Tubiću koji mu je rekao da je Gudelj pucao.

Na glavnoj raspravi održanoj 15. svibnja 1996. godine svjedok je izjavio da su na pregovore išle osobe s obzirom na funkcije koje su obavljali. Transporteri koje su očekivali trebali su pomoći smirivajućem djelovanju, ali ne zna prema kome. Rekao je da su prilikom prolaska kroz punkt kod Poljoprivrednog fakulteta bile prepreke na cesti, te da ih tada nitko nije zaustavio, kao i da na ulazu u Novo Tenje nije bilo prepreka, ali je vidio u travi policajce i da je s njima razgovarao Reihl-Kir, ali ne zna što.

Svjedok je u cijelosti ostao kod danih iskaza i nije imao išta za dodati.

Na upite svjedok je o **pregovorima sa Srbima iz Tenje** iskazao sljedeće: Svjedok je odgovorio da je bilo više takvih razgovora, te da on nije na svima bio nazočan. Dana kada je ubijen Josip

Reihl Kir je u Poglavarstvo došao u prijepodnevnim satima. Tamo je zatekao Josipa Jarića, Gordanu Ajduković i Milana Kneževića. Ne zna točno tko je rekao gdje će biti vođen razgovor sa pobunjenim Srbima iz Tenje, ali zna da je bilo rečeno da će se ići u Tenje i tko će sve ići. Ne može točno reći, niti imenovati, osobu koja je rekla tko će ići na pregovore, već je to bilo rezultat međusobnog razgovora svih prisutnih. Uz osobe koje su išle taj dan na pregovore bila je i osoba po imenu Slivka, kao osiguranje, ne zna je li bio pripadnik policije i tko ga je odredio da pođe s pregovaračima. Misli da je delegacija na pregovore iz Osijeka krenula između 9,30-11,00 sati. Nekoliko dana prije inkriminiranog događaja raspravljalo se da će se pregovori voditi u Osijeku, međutim mjesto je promjenjeno, a iz kojih razloga nije mu poznato, također mu nije poznato ni tko je donio takvu odluku kao što zna da o tome nije niti raspravljala Skupština općine Osijek. Kramarić nije bio u pregovorima taj dan, jer je bio na službenom putu.

Pojašnjavao je kako su kritičnog dana krenuli iz Općinske Skupštine prema Tenji i da su prvi put bili zaustavljeni kod policijskog punkta kod Poljoprivrednog fakulteta, jednu do dvije minute, i tom je prilikom sa policajcima razgovarao Josip Reihl-Kir. Drugo zaustavljanje bilo je na punktu u Novoj Tenji, te je tamo vidio policajce u travi i tada je opet s djelatnicima policije razgovarao Kir, svega 20 do 30 sekundi. Treći put bili su zaustavljeni na barikadi u Staroj Tenji.

O razgovoru u bolnici s Tubićem svjedok je iskazao sljedeće: Radilo se o općenitom razgovoru o njegovom zdravstvenom stanju, te je Tubiću rekao da ostane u osječkoj bolnici i da bi njegov ostanak u bolnici predstavljao lijepu gestu i doprinos smirivanju situacije. Vidio je kako je bio prekriven plahtom do visine grudi, te su mu glava i jedna ruka bili u zavojima. Vidio je da je postojala sumnja kod Tubića, iako mu je rekao da ga čuvaju dva policajca i da ga nitko neće dirati. Idući je dan oko 7 ujutro došao vojni helikopter po Tubića, te je odvezen u Beograd na liječenje.

Zapažanja promatrača

Predsjednik Vijeća je nekoliko puta zabranio postavljanje pitanja svjedoku, od strane branitelja i punomoćnika oštećenice, budući da su ista izlazila iz konteksta predmeta raspravljanja ili ih se ponavljalo. Branitelj optuženika je upozoren pod prijetnjom novčanog kažnjavanja da ne ponavlja pitanja. Na kraju svjedočenja sudac se je ispričao svjedoku na takvom načinu ispitivanja, na što je svjedok odgovorio da mu je žao što se stranke nisu bolje pripremile.

Svjedočenje Željka Špehara

Svjedok je u vrijeme ubojstva Josipa Reihl Kira bio u aktivnom sastavu Specijalne policije. Izjavio je da se zbog proteka vremena ne sjeća sadržaja svog iskaza, pa je zamolio da njegov iskaz bude pročitao.

U zapisnik na glavnoj raspravi održanoj 25. lipnja 1996. godine svjedok je izjavio da je znao da je bio formiran kontrolni policijski punkt. Na punktu je bio i pričuvni sastav policije. Na punktu su vršili kontrolu vozila. Zapovjednik mu je bio Ivić Marijan i naređeno im je da na automobil koji se ne zaustavi mogu pucati. Svjedok je na punktu je bio bio dežuran večer prije i toga inkriminiranog dana do 8 ujutro. Nije bio na punktu u trenutku kada se dogodila pucnjava, jer je spavao u kući 50 m od punkta. Poznavao je optuženika.

Svjedok je u cijelosti ostao kod danog iskaza, te nije imao što drugo dodati.

Na upite svjedok je **o zapovijedi o pucanju na vozila** iskazao sljedeće: Zapovijed da imaju pravo pucati u slučaju kada se vozilo ne zaustavi na znak zaustavljanja su dobili djelatnici Specijalne policije od načelnika Josipa Reihl-Kira, a u nazočnosti zapovjednika specijalne policije Ivić Marijana. Tu zapovijed načelnik je dao u svlačionici djelatnika Specijalne policije, u

zgradi Policijske uprave, jednom prilikom prije inkriminiranog događaja. Tada su bili prisutni pripadnici specijalne policije, a među njima Krešimir Tolj i Mišin Ivica. Sve zapovijedi u vezi zadataka koje su izvršivali prenošene su iz Zagreba načelniku, a on ih je njima prenosio putem tadašnjeg zapovjednika Ivić Marijana. Uputa o uporabi oružja u slučaju nezaustavljanja automobila bila je sadržana i u službenoj iskaznici koje su tada imali, a koja je preuzeta iz ovlasti bivše države. Sjeća se slučaja na blokadnom punktu kod Klise, kada je pucano na strano vozilo, no zna da tada nitko nije smrtno stradao.

Branitelj optuženika nije imao pitanja za svjedoka.

Primjedba ŽDO-a na iskaz svjedoka

Zamjenik ŽDO-a stavio je primjedbu na dio iskaza svjedoka koji se odnosi na tvrdnju svjedoka da je pokojni načelnik dao, ili prenio, nalog da se puca na vozila čiji vozač se ne bi zaustavio na znak «stop», budući da je u suprotnosti sa iskazima dosad saslušanih svjedoka.

Svjedok je izjavio da ostaje u cijelosti kod iskaza tko je dao nalog da se puca po vozilima koja se ne zaustavljaju na znak «stop», a što proizlazi i iz sadržaja iskaznice.

Prijedlog za ukidanje pritvora

Branitelj optuženika predložio je da se njegovom branjeniku, uvažavajući odredbe Ustava RH i Europske konvencije o ljudskim pravima, ukine pritvor i da mu se omogući obrana sa slobode, jer smatra da više ne egzistiraju razlozi za njegovo daljnje zadržavanje u pritvoru. Predložio je da se pritvorska mjera zamjeni mjerom opreza – jamstvom, a koje se sastoji u stavljanju hipoteke na optuženikovu nekretninu i nekretninu njegove majke u vrijednosti od oko 150.000 eura, uz obećanje da neće napustiti teritorij RH i da će se odazvati na svaki poziv Suda.

Ovakvom prijedlogu Zamjenik ŽDO-a se je protivio.

Vijeće je riješilo da prijedlog branitelja odbija, jer temeljem čl. 91. ZKP-a jamstvo može biti odobreno samo u slučaju kada je optuženiku određen pritvor iz osnove postojanja okolnosti koje upućuju na opasnost da će pobjeći (čl. 102. st. 1. t. 1. ZKP-a), ali ne i u slučajevima kada je određena iz neke druge osnove, a da je u ovom slučaju pritvor određen za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od dvanaest godina, ili teža, i da je to neophodno zbog posebno teških okolnosti djela (čl. 102. st. 1. t. 4 ZKP-a).

17. prosinca 2007. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedočenje Božidara Ribe

Svjedok je izjavio da se ne sjeća detalja iskaza koje je dao na glavnim raspravama 1992. i 1996. godine, s obzirom na protok vremena.

Predsjednik Vijeća pročitao je iskaz koji je svjedok dao na glavnoj raspravi 08. srpnja 1992. godine. Tada je svjedok rekao da je u 7. mjesecu 1991. godine bio u funkciji potpredsjednika Skupštine općine Osijek i zapovjednik Kriznog stožera za zaštitu imovine Općine Osijek. Zalagao se je da pregovori sa pobunjenim Srbima iz Tenje budu u Osijeku u Skupštini općine Osijek, no ipak je prevladalo mišljenje da delegacija ide u Tenje, nakon što su se Gordana Ajduković i Milan Knežević vratili iz Tenje rekavši da Srbi iz Tenje pripremaju sastanak u Tenji. Delegacija

je trebala ići cestom Nemetin – Klisa – Tenje. Otišli su sa dva automobila, no ne sjeća se točno tko je sačinjavao delegaciju. Gudelja poznaje iz viđenja, zna da je bio isključen iz HDZ-a.

Na glavnoj raspravi održanoj 15. svibnja 1996. godine svjedok je iskazao da je poznao Milana Kneževića. Dva do tri dana prije inkriminiranog događaja Hrvati su bili progonjeni iz Tenje pa su tražili od Skupštine općine Osijek da nešto poduzme. Ne zna gdje se nalazio punkt u Tenji.

Svjedok je u cijelosti ostao kod danih iskaza.

Pregovori

Ne sjeća se da li je prije inkriminiranog događaja bilo pregovora između predstavnika vlasti Osijeka i pobunjenih Srba iz Tenje. Osobno je sudjelovao u pregovorima sa predstavnikom mjesta Budimci koje je bilo sastavni dio Općine Osijek, jer se saznalo da tadašnja JNA pokušava naoružati stanovništvo Budimaca i okolnog područja. Svjedok je u svezi tih događanja objavio proglas u medijima o tom pokušaju tadašnje JNA u naoružavanju stanovništva srpske nacionalnosti. Zato su od 10. lipnja 1991. godine osnovani kontrolni punktovi na kojima su bili pripadnici pričuvnog sastava MUP-a RH i pripadnici narodne zaštite radi zaštite imovine koja je pripadala gradu Osijeku.

Svjedok navodi da su okolnosti koje su prethodile ovom tragičnom događaju vezane uz istjerivanje jednog dijela pučanstva hrvatske narodnosti s područja Sv. Ane u Tenji. Zbog toga je bio organiziran sastanak 01. srpnja 1991. godine u 11,00 sati sa predstavnicima hrvatskog stanovništva iz Tenje, a istovremeno je trebao biti organiziran i sastanak sa predstavnicima MZ Tenje, odnosno sa predstavnicima stanovništva srpske nacionalnosti. Taj sastanak je trebalo voditi sa predstavnicima rečenih zajednica odvojeno u dvije prostorije, sve dok se ne bi došlo do nekih zajedničkih zahtjeva, a onda bi svi zajedno dogovorili njihovu realizaciju. Svjedok je bio zastupnik ideje da predstavnici srpskog stanovništva dođu u prostorije Skupštine općine Osijek zbog digniteta vlasti i zbog sigurnosnih razloga. Bio je upoznat s činjenicom da su Gordana Ajduković i Goran Knežević bili u Tenji na sastanku sa predstavnicima MZ Tenja kako bi dogovorili zajednički sastanak, a radi razgovora oko normalizacije odnosa. Kada su se vratili, Gordana Ajduković mu je rekla kako bi bilo dobro da predstavnici Skupštine općine Osijek kao nositelja vlasti ipak idu na sastanak u Tenje koji bi se održao u školi. No, svjedok je ostao pri tome da predstavnici srpskog stanovništva trebaju doći u prostorije SO Osijek.

Sastanak

Ujutro 01. srpnja 1991. godine došao je u prostorije SO Osijek i zatekao već započeti sastanak predsjedništva, za koji nije znao da se održava. Sastankom je rukovodio Ivan Cvitković, a nazočili su Josip Jarić, Branimir Golubić, Gordana Ajduković, Zvonimir Erak, Milan Knežević i Mirko Grošelj načelnik SIS-a. O sastanku ga je obavjestila tajnica Predsjednika SO Osijek gđa. Blanka, ali nije bio upoznat o tematici tog sastanka, niti da će se on održavati, a održavao se u kabinetu gosp. Kramarića koji je tog dana bio u Zagrebu. Nakon što je ušao u prostoriju, saznao je da je tematika sastanka osnivanje pregovaračkog tijela u svezi razgovora sa predstavnicima pobunjenih Srba u Tenji. Preuzeo je vođenje sastanka kao najviše rangirana službena osoba, odnosno predstavnik vlasti SO Osijek i bio je suglasan da se formira pregovaračko tijelo, budući da u to vrijeme nije egzistirao poseban koordinacijski stožer u svezi vođenja pregovora sa pobunjenim Srbima. No, tek tada je bio upoznat sa idejom da se ide na razgovor u Tenje sa predstavnicima pobunjenih Srba. Više puta se je pokušavalo telefonskim putem uspostaviti vezu sa tadašnjim predsjednikom SO Osijek Zlatkom Kramarićem i Srećkom Lovrinčevićem, ali ih nisu uspjeli dobiti. Nakon toga je došao i tadašnji načelnik PU osječko-baranjske Josip Reihl-Kir. Izvjestivši ga o situaciji svjedok je ponovio svoj stav o neodlasku na sastanak u Tenju. No,

načelnik ga je uvjeravao da se upravo vratio od tamo, da je sve mirno i uredno, i da se sastanak može održati u Tenji. To je bio odlučujući moment da pristane na tu ideju. Među prisutnima bilo je razgovora tko će ići, a tko ostati u Osijeku. Svjedok navodi da on nije mogao ići budući da je imao ugovoreni sastanak u 11,00 sati sa predstavnicima stanovnika Tenja hrvatske nacionalnosti, a kojem je bio nazočan i Ivan Sudar.

Sastav pregovaračkog tijela

Za razgovor u Tenje javili su se Josip Jarić i Branimir Golubić. Od Gordane Ajduković saznao je da bi tema razgovora bila isključivo gospodarske naravi (škola, vrtići), a ne političke. Smatravši da bi netko iz Izvršnog vijeća trebao ići na razgovor u Tenje, razgovarao je sa Goranom Zobundžijom koji je pristao, jer je upravo on bio zadužen za gospodarstvo kao zamjenik Predsjednika Izvršnog Vijeća. Josip Reihl-Kir išao je kao načelnik PU, Milan Knežević kao općinski vijećnik, zajedno sa zastupnicom u Saboru Gordanom Ajduković. Nitko nije posebno određivao tko će ići na pregovore, već je to bio rezultat međusobnog razgovora. Mirko Grošelj predložio je da na razgovor u Tenje ide i jedan njegov čovjek, kao fizička zaštita pregovarača, čemu se je J. Reihl-Kir protivio, objašnjavajući da ide on kao načelnik PU i da nije potrebno da netko ide iz SIS-a.

Nakon formiranja delegacije za pregovore u Tenji, Milan Knežević stavio je prijedlog da se ide putem Nemetin-Klisa-Tenje budući da tamo nema punktova ni barikada. Ne zna tko je nakon toga promijenio pravac kretanja. Znao je da će se ići sa dva automobila i to službenim vozilom PU u kojem je trebao biti pokojni načelnik i vozilom u vlasništvu Milana Kneževića, jer su na barikadama znali njegovo vozilo.

Svjedočenje dr. Zlatka Kramarića

Događanja 30. lipnja 1991. godine

Taj dan bila je nedjelja i bio je zajedno sa još nekim osobama iz Predsjedništva i Izvršnog vijeća u prostorijama SO Osijek. Gledajući večernji dnevnik vidjeli su prikaz loše političke situacije u Tenji. Po završetku vijesti ostali su svi zajedno na neformalnom sastanku koji je trajao od 20,00 do 22,00 sati. Ponukan vijestima, tada je rekao da ne dolazi u obzir da predstavnici vlasti idu na pregovore u Tenje, odnosno, da se takvi razgovori isključivo mogu voditi u prostorijama SO Osijek. Te večeri telefonski je razgovarao sa Mirkom Tubićem iz Tenje koji je inzistirao da pregovori budu u Tenji. Tome se je protivio, no pristao bi ukoliko se ispune dva uvjeta. Prvi uvjet bio je da svi koji posjeduju naoružanje, a to su predstavnici pobunjenih Srba, a i stanovnici Tenja hrvatske nacionalnosti, polože ga na nogometnom igralištu u Tenji i da ga se zapali. Taj uvjet je istakao iz razloga kako bi se otkrila uloga bivše JNA u pogledu naoružavanja isključivo stanovnika srpske nacionalnosti. Drugi uvjet bio je da Mirko Tubić pred svima izjavi na koji su način stanovnici srpske nacionalnosti u Tenji primili oružje i od koga, no takavi uvjeti nisu prihvaćeni. Napominje, da pregovori o kojima su govorili se nisu odnosili na pregovore koji su održani 01. 07. 1991. godine, već na pregovore nekoga drugoga datuma koji bi zajednički odredili. Nakon tog sastanka nije imao nikakvih saznanja da se vode posebni razgovori mimo njegovog znanja, a koje su vodili Gordana Ajduković, Zvonimir Erak i Mato Arlović.

Događanja 01. srpnja 1991. godine

Već unaprijed za taj dan imao je zakazane sastanke u Zagrebu. S njim su krenuli službenim vozilom i Lovrinčević, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine Osijek i Kopf, tadašnji Sekretar za gospodarstvo pri Izvršnom vijeću. Prvo su bili na razgovoru u Hrvatskoj narodnoj-banci kod tadašnjeg guvernera Ante Čičina-Šaina, a zatim su oko 10,30 krenuli u MUP RH kod tadašnjeg ministra Josipa Boljkovca. Iako je sastanak bio ugovoren, ministar nije bio nazočan. Zatim su svi krenuli u Ministarstvo obrane čije prostorije su se nalazile na 4. katu zgrade Sabora

RH. Htio je saznati kakva je situacija u Osijeku, pa je tajnica potpredsjednika Sabora V. Šeksa (kojeg nisu tamo zatekli) nazvala njegov ured i tada je od svoje tajnice saznao o tragičnom događaju. Odmah je nakon toga sjeo u auto i vratio se u Osijek. Do povratka nije znao da je bio formiran pregovarački tim. Oko pet sati popodne održan je sastanak Predsjedništva SO Osijek i Izvršnog vijeća. Tada je saznao više informacija vezanih za tragični događaj. Nije dobio odgovor na pitanje zašto se je išlo u Tenje, kada im je večer prije rekao da se razgovori mogu voditi jedino u Osijeku, što znači da Josip Jarić, Branimir Golubić i Goran Zobundžija nisu smjeli pristati ići na razgovore u Tenje.

Ne može točno reći kad je otišao u posjetu ranjenom Mirku Tubiću. Taj posjet je bio protokolaran, neformalan, ljudski. Ne sjeća se tko je još bio s njim u posjeti. Vidio mu je samo lice, jer je ostali dio bio pokriven. Tada s Tubićem nije razgovorao što se dogodilo i na koji način.

Knjiga koje je on autor sadrži 4 faksimila izvješća B. Ribe, J. Jarića, I. Cvitkovića i B. Golubića koji su pojasnili što se događalo kritične zgođe u jutarnjim satima, a što je predhodilo navedenoj tragediji.

Punomoćnik oštećene predočio je svjedoku izvješća, a ovaj je potvrdio da su ista sastavni dio njegove knjige. Nakon izvršenog uvida konstatirano je da je izvješće I. Cvitkovića i B. Golubića potpisano po navednim osobama, a izvješće J. Jarića i B. Ribe nije potpisano po navednim osobama. Nadalje je branitelj optuženika predložio izdvajanje navednih izvješća, budući da su navedene osobe dale neposredan iskaz pred sudskim Vijećem.

Svjedočenje Gordane Ajduković

Svjedokinja iskazuje da je u kritično vrijeme bila saborska zastupnica Socijalističke stranke član odbora za obrazovanje pri Saboru Republike Hrvatske iz Vijeća općina.

Sjeća se kako su postojale tenzije između stanovnika srpske i hrvatske nacionalnosti, kako u Tenji, tako i u Osijeku, a što je bio rezultat nepovjerenja, jer su stanovnici hrvatske nacionalnosti imali primjedbe na naoružavanje stanovništva srpske nacionalnosti. Iz tih razloga je započeo razgovor između Mate Arlovića i nje, a ovaj joj je rekao da bi bilo dobro da se ostvari kontakt sa stanovništvom Tenje, te da bi bilo poželjno da ona kao tadašnja saborska zastupnica, a po nacionalnosti Srkinja bude u tom sastavu za kontakt. Kako je došlo do prekida prometnih veza između Osijeka i Tenja htjela je da prometne veze budu ponovno uspostavljene, pa je tako pristala da sudjeluje u tim razgovorima.

Dva dana prije inkriminiranog događaja bila je sa M. Arlovićem u Tenji i tada je postignut sporazum da će se u Osijeku formirati pregovarački tim koji će doći u Tenje i pregovarati sa predstavnicima srpskog stanovništva. M. Arlović joj je rekao kako je dogovoreno da će na pregovore ići Z. Kramarić i B. Riba. Ostala je iznenađena kada 01. srpnja 1991. godine, došavši u prostorije SO Osijek, nije zatekla Z. Kramarića, niti M. Arlovića. To jutro joj se telefonom javio M. Arlović te se opravdao hitnim odlaskom u Zagreb. Prema ponašanju B. Ribe zaključila je da je upoznat s pregovorima i da će ići na pregovore, no došlo je do dogovora da će u Tenju ići tim u sastavu: J. Reihl-Kir kao načelnik PU, G. Zobundžija kao dopredsjednik Izvršnog vijeća, ona kao saborska zastupnica, a umjesto Z. Kramarića i B. Ribe išli su Josip Jarić i Branimir Golubić, te još jedna osoba kao fizička pratnja, premda je obećano da neće dolaziti nitko naoružan izvan strukture vlasti. Nitko ponaosob nije određivao tko će biti u pregovaračkom timu. Nije postojalo nikakvo odobrenje bilo kojeg saborskog tijela u svezi njezinog odlaska na pregovore u Tenje, jer je na pregovore išla osobno.

Nije znala da je postojala opcija po kojoj su se pregovori sa predstavnicima Tenje trebali voditi u Osijeku. Na pregovore se išlo u dva automobila, i to jedno službeno vozilo Izvršnog vijeća

Skupštine općine s kojim je došao G. Zobundžija, a drugo vozilo bilo je vlasništvo M. Kneževića. Načelnik J. Reihl-Kir je vratio službeno vozilo i vozača s kojim je došao u PU. Iznenađio ju je sam raspored osoba u vozilima. U službenom vozilu Izvršnog vijeća Skupštine općine kojim je upravljao službeni vozač bili su G. Zobundžija, J. Jarić i B. Golubić i naoružana osoba u svojstvu pratnje. U drugom vozilu je bila ona sa Kneževićem i J. Reihl-Kirom. Do Tenje su prošli kontrolne punktove hrvatske policije i ZNG-a kratko se zaustavivši, no problem je nastao na kontrolnom punktu Srba u Tenji zbog naoružane osobe u pratnji, ali zbog povjerenja, i utjecaja načelnika J. Reihl-Kira, ipak su propušteni. Kada su došli u školu, razgovor nije odmah započeo nego su međusobno neformalno razgovarali. U jednom trenutku načelnik je bio telefonski obavješten da je došlo do incidenta na mjestu hrvatsko-srpskog razgraničenja, pa je odlučio otići do tog mjesta. Sa njim su krenuli M. Knežević i M. Tubić kao stanovnici Tenja i predstavnici Srba, a načelnik je pozvao i G. Zobundžiju. Otišli su Kneževićevim automobilom. Kasnije su dobili obavijest o njihovom stradanju.

O ovom događaju razgovarala je sa oštećenom Jadrankom Reihl-Kir u Beogradu 2002. godine. Branitelj opt. pročitao je intervju koji je svjedokinja dala u listu «Feral Tribune», a ova je odgovorila da odgovara istini sve što je rekla autoru članka i da je susret s oštećenom Jadrankom Reihl-Kir bio ljudski, da su jedna drugu nadopunjavale i sastavljale mozaik zbivanja pokušavajući rekonstruirati cijeli događaj i dobiti odgovore na pitanja. Oštećena tada nije vršila nikav utjecaj u pogledu sadržaja odgovora. U svezi tih događanja 1996. godine izdala je u Beogradu knjigu pod nazivom «Zrcalo», a 2000. godine knjigu «Tačka do kruga». Punomoćnik oštećene priložio je u spis članak «Pet godina poslije atentata na Josipa Reihl-Kira» iz knjige «Zrcalo».

Povodom prijedloga punomoćnika oštećene, obzirom da postoji kontradiktornost o bitnim činjenicama u iskazu svjedoka Božidara Ribe i prisutne svjedokinje, Predsjednik Vijeća donio je riješenje te je pročitao dio iskaza svjedoka B. Ribe. Branitelj opt. se je takvom prijedlogu protivio te je predložio njihovo suočenje.

Pročitao je dio iskaza svjedoka B. Ribe sa današnjeg ročišta i ročišta od 08. srpnja 1992. godine. Svjedokinja je odgovorila da nikada nije sama sa Kneževićem njegovim vozilom išla u Tenje, niti je razgovarala sa svjedokom B. Ribom na način kako on to navodi u svom iskazu. Odgovara kako je 01. srpnja 1991. godine došla oko 8,00 sati u SO Osijek, nakon čega se je vratila na posao na Ekonomski fakultet, te se je oko 11,00 sati, po pozivu, našla sa pregovaračkom ekipom.

Pitanja branitelja optuženog koja je Predsjednik Vijeća zabranio:

- Da li odgovara istini da ste 1992. godine na jednoj press konferenciji izjavili da tražite podjelu grada Osijeka na srpski i hrvatski dio?

- Tko Vam je uručio poziv za današnju raspravu?

- Da li ste za današnje ročište dobili pisani poziv?

- Kako ste saznali za današnju raspravu?

Nakon što je je branitelj usmeno upozoren, a pod prijetnjom pismene opomene i novčane kazne, da prestane ponavljati pitanja o kojima je već bilo odlučeno, branitelj je ustrajao na ponovnom pitanju :

- Da li ste putem pošte dobili pismeni poziv?

Branitelj je posljednji put propisano upozoren.

Primjedba na iskaz svjedokinje

Branitelj opt. stavio je primjedbu na iskaz svjedokinje navodeći kako je takav iskaz rezultat nadopunjavanja onoga o čemu su svjedokinja i oštećena Jadranka Reihl-Kir razgovrale 2002. godine.

Prijedlozi

Zamjenik ŽDO-a predložio je Vijeću da se pozove Nenu Mesić iz Zagreba koja nije bila neposredni sudionik događanja, već je čula od drugih o okolnostima odlaska na pregovore u Tenju, te je predao u spis presliku teksta o kojima je pisala. Punomoćnik oštećene podržao je ovakav prijedlog.

Branitelj opt. se je protivio prijedlogu budući da se radi o posrednom svjedoku.

Branitelj opt. priložio je u spis presliku pregleda sastava radnih tijela Sabora RH vezano uz status G. Ajduković. Ujedno je i predložio da se zatraži podatak od bilo kojeg tijela Sabora RH, da li je G. Ajduković bila predložena da sudjeluje na pregovorima u Tenji.

Zamjenik ŽDO-a se protivio ovakvom prijedlogu navodeći kako je svjedokinja u svom iskazu učinila nespornim da je na pregovore išla u svoje ime, a ne da je bila poslana od strane bilo kojeg tijela Sabora RH.

Vijeće je donijelo **rješenje** da će se o prijedlozima stranaka naknadno odlučiti na sljedećem ročištu, a da će sljedeće ročište biti zakazano pisanim putem.

14. veljače 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Raspravi nije pristupio svjedok Branislav Grgić koji je svoj izostanak opravdao službenim odsustvom. Vijeće je rješilo da se glavna rasprava održi u odsutnosti navednog svjedoka.

Zapažanje promatrača

Od prošle rasprave prošlo je gotovo dva mjeseca, a ispitat će se samo jedan svjedok.

Svjedočenje Zvonka Bojčića

Svjedok je prvi put dao iskaz na ročištu 25. lipnja 1996. godine. Upitan, da li se sjeća što je tada rekao, svjedok je izjavio da od inkriminiranog događaja nije vidio ništa, jer je bio udaljen i okrenut leđima. Kada je čuo rafal, okrenuo se je i vidio gužvu. Nije prilazio optuženiku.

Zatim mu Predsjednik Vijeća čita dio iskaza te ga poziva da pojasni dio iskaza koji je dao na ročištu 25. lipnja 1996. godine. Tada je iskazao da je bio okrenut prema Tenji i da je vidio optuženog u pravcu prema Osijeku, na cesti ispred vozila u koji je pucao, i da je osobno tražio od optuženika da mu preda kalašnjikov. Svjedok je odgovorio da se ne sjeća da je to rekao, ali ako je tako rekao, onda ostaje pri tome.

Čuo je za glasine da je optuženikov otac razapet na križu u Tenji, dok za njegovu majku nije ništa čuo. Optuženika ne poznaje, osim iz viđenja. Nikada nije s njim razgovarao.

U vrijeme inkriminiranog događaja čini mu se da je na punktu bio u civilu i zna da je bio naoružan automatskom puškom. Ne sjeća se da li je na punktu netko bio u odori policije, ili specijalne policije. To je bio jedini punkt gdje su svi bili zaustavljeni koji su išli iz Tenje u Osijek i obrnuto. Svjedok je izjavio da u početku nereda u Tenji ni Glavaš nije vjerovao što se tamo dešavalo, sve dok ljudi koji su izbjegli iz Tenje nisu došli na glavni osječki trg.

Zapažanje promatrača: *Predsjednik Vijeća je u zapisnik umjesto imena Glavaš unio: "rukovodećeg kadra u gradu".*

Na punktu je bio u svojstvu pripadnika rezervnog sastava policije od 1990. godine. Na upite Predsjednika Vijeća nije konkretizirao kome se je i na koji način prijavio u rezervni sastav policije. Naveo je da se tko je želio sudjelovati prijavio i dobio oružje. Uputstva o načinu kontrole i zaustavljanju vozila i osoba na punktu nije bilo, sami su se organizirali. Na punktu je bilo ljudi iz rezervnog sastava policije, bila su dvojica, ili trojica, profesionalnih policajaca koji su na punktu bili cijeli dan, a koji su nakon svoje smjene napuštali punkt. Bilo je i ljudi koji nisu pripadali ni rezervnom ni profesionalnom sastavu policije.

Prijedlog zamjenika ŽDO-a

Zamjenik ŽDO-a predložio je da se sasluša svjedok Andrija Zgrebec koji je kritične zgođe bio zapovjednik na punktu kod Poljoprivrednog fakulteta i razgovarao je s Josipom Reihlom-Kirom neposredno prije njegovog stradanja. Vijeće je usvojilo prijedlog zamjenika ŽDO.

11. ožujka 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Mato Arlović

Svjedok je rekao da je u Osijeku u ljeto 1991. g., neposredno prije stradanja Reihl-Kira, bilo izrazito napeto, među ostalim i zbog postavljenih barikada u Tenji kod benzinske crpke. Za postavljanje barikada čuo je od Milana Kneževića, a tom zgodom mu je Knežević rekao i da su se stekli uvjeti za pregovore. Istu večer nazvao je ured gradonačelnika Kramarića da mu prenese Kneževićev prijedlog, međutim nije ga dobio jer je Kramarić bio odsutan. Kramarićeva tajnica mu je rekla da će kontaktirati Božidara Ribu da mu se javi. Nakon nekog vremena nazvao ga je Riba koji se složio s Kneževićevim planom i rekao da bi se pregovori mogli održati 1. srpnja u 9,00 sati u prostorijama Općinske skupštine. O ovome je obavijestio Kneževića koji je predložio da pregovorima prisustvuju i zastupnici Općinske skupštine, zbog čega je svjedok pokušao kontaktirati Eraka, ali ga nije uspio naći. Kasnije je nazvao i Gordanu Ajduković. Porekao je da je s Gordanom Ajduković bio u Tenji 2 dana prije inkriminiranoga događaja. Nije znao tko je Reihl-Kira pozvao da bude prisutan na pregovorima. Svjedok nije mogao prisustvovati pregovorima, jer je morao ići u Zagreb radi obveza u Saboru. S Reihl-Kirom bio je u dobrim odnosima i zna da je ovaj sudjelovao u mnogim mirovnim inicijativama, ali i da je strahovao za život. Misli da je Reihl-Kir upravo zbog tih strahova razmišljao da prihvati posao pomoćnika ministra MUP-a RH. O njegovim strahovima čuo je iz različitih priča i neposredno od građana Osijeka, a strahovao je od ekstremnih pripadnika HDZ-a, koje je predvodio, barem po javnom mnijenju, Branimir Glavaš. S Gordanom Ajduković nije se čuo 1. 7. 1991. g. u jutarnjim satima, jer je to jutro vlakom putovao za Zagreb. Odmah nakon što je saznao za ubostvo Reihl-Kira nazvao je tajnicu Općinske skupštine, a nakon toga se nekoliko puta čuo sa Božidarom Ribom koji mu je rekao da su pregovori održani u Osijeku, te da je dogovoreno da se barikade ukloni s ceste. Nakon toga, po riječima Riba, pregovarači su otišli u Tenju, a Reihl-Kir se odlučio vratiti u Osijek da provjeri informaciju da pripadnici JNA u vojarni u gradu pale tenkovske motore. Riba mu nije znao reći tko je pucao u Kira, ali mu je rekao da je ta osoba to učinila u stanju rastrojenosti, jer je čula da su mu Srbi u tenjskoj crkvi razapeli oca. U Osijek se svjedok vratio tek na dan komemorativne sjednice.

Odluka Vijeća

Zbog službene spriječenosti jednog člana Vijeća, a uz suglasnost stranaka, Vijeće je odlučilo da se preostale svjedoke ispita izvanraspravno.

Svjedok Branislav Grgić

Svjedok je rekao da nema nikakvih saznanja o okolnostima koje su prethodile inkriminiranom događaju.

Svjedok Andrija Zgrebec

Dana 1. srpnja 1991. g. svjedok se nalazio na punktu II. Policijske postaje (PP) kod Poljoprivrednog fakulteta i to kao vođa. Bilo ih je sedmorica, a smjena im je trajala od 7.00 do 19.00 sati. On i još jedan kolega pripadali su redovnom sastavu policije, a ostali su bili rezervisti, ali svi su imali iste ovlasti. Imali su zadatak da vrše kontrolu automobila i osoba. U to vrijeme zapovjednik II. PP bio je Imro Vrbešić. S II. PP i PU komunicirali su putem „motorole“, a ponekad i telefonom. Inače, vozila su zaustavljali koristeći palicu s natpisom «stop», ali i znakom ruke. Imali su uputu da na vozila i osobe koje se ne zaustave smiju i pucati, a tu uputu dobili su usmenim putem, ali više se ne sjeća od koga.

Tijekom kritičnog dana na punktu se zaustavilo osobno vozilo koje je došlo iz pravca Tenje, a u kojem se nalazio i načelnik Reihl-Kir koji ga je pitao da li je u posljednje vrijeme bilo pojačanog vojnog djelovanja. Rekao mu je i da dežurnom prenese da se odgodi sve policijske akcije do daljnjega. Kada je uspio uspostaviti kontakt s dežurnim u PU ovaj mu je rekao da je načelnik mrtav. Nakon toga autom je otišao u pravcu Tenje i utvrdio što se dogodilo, te o tome obavijestio dežurnog. Vidio je u automobilu načelnika i još neke osobe s prostrijelnim ranama, a pored automobila vidio je jednu osobu koja je bila ranjena. Nije se dugo zadržao na mjestu inkriminiranog događaja, jer je tamo već bilo dosta ljudi. Ne zna je li i punkt na ulasku u Tenju, na kojem se desio ovaj tragični događaj, ustrojstveno pripadao II. PP. Službeno nisu bili obaviješteni da će se toga dana u Tenji održavati bilo kakvi pregovori, niti kakvim će se automobilom toga dana služiti načelnik Reihl-Kir.

Primjedbe na iskaz svjedoka

Zamjenik ŽDO-a stavio je primjedbu na ovakav iskaz svjedoka i to posebice na dijelove u kojima se tvrdi da su redovni i pričuvni policajci imali ista ovlaštenja, jer je to u suprotnosti sa iskazima drugih svjedoka, te s obzirom na svjedokovu tvrdnju o usmenoj naredbi o načinu uporabe oružja, jer je ista protivna tadašnjim zakonskim propisima RH. Punomoćnik oštećenice pridružio se ovim primjedbama, te dodao da smatra da je neistinit dio iskaza o vremenskom periodu kojega je svjedok proveo na punktu na kojemu se dogodio inkriminirani događaj, te je predložio da se kao svjedoci ispituju Zvonko Erak, Marijan Ivić i Branko Ruman.

Predsjednik Vijeća usvojio je ove dokazne prijedloge te će se ove svjedoke ispitati 8. travnja, a na ročište zakazano 27. ožujka pozvat će se svjedoke: Marka Dubravca, Branka Livaju i Josipa Jarića.

27. ožujka 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Utvrđeno je da raspravi nisu pristupili svjedoci: Marko Dubravac, za koga je utvrđeno da je primio poziv, a izostanak nije opravdao, te svjedok Josip Jarić za koga je poziv vraćen uz napomenu da je promijenio adresu prebivanja, zbog čega je od PU osječko-baranjske zatražen podatak o novoj adresi prebivanja navedenog svjedoka. Vijeće je riješilo da se glavna rasprava održi u odsutnosti navedenih svjedoka.

Svjedočenje Branka Livaje

Svjedok je izjavio da se ne sjeća većine sadržaja iskaza koje je dao pred istražnim sucem 12. 03. 1992 godine i na glavnim raspravama 08. 07. 1992 godine i 09. 07. 1996. godine. Sjeća se, da je početkom 1991. godine stupio u redovni sastav policije.

Punkt je postavljen nekoliko dana prije inkriminiranog događaja. Po zapovijedi Imre Vrbošića postavljen je na taj nezvanični punkt zajedno sa kolegama Kostić Željomirom, Mirkom Livajom i Nediljkom Krajinom, a iz razloga što je došlo do poremećaja odnosa stanovništava hrvatske i srpske nacionalnosti i što su njih četvorica bili iz Tenje. Nije bilo određeno radno vrijeme za dežurstvo na punktu, ali bi bili uvijek 24 sata nazočni i mijenjali bi se. Na punktu je bilo i civila, mještana Tenje. Optuženik Gudelj je na tom punktu bio u svojstvu pripadnika pričuvnog sastava MUP-a, bio je naoružan puškom „kalašnjikov“, ne zna tko mu je bio nadređeni i tko ga je tamo poslao. Poznaje ga iz viđenja, ali ne osobno. Ne zna je li bio u uniformi. Zaustavljati i kontrolirati vozila su mogli osim pripadnika redovne policije MUP-a i pripadnici pričuvnog sastava. Poslije tragičnog događaja i dalje je dolazio na punkt. Nitko od vlasti grada nije dolazio na punkt. U vrijeme kada se je dogodio tragični slučaj, išao je prema svojoj kući. Kada je čuo rafalnu paljbu bacio se je u stranu i vidio opt. Gudelja kako puca na vozilo u kojem se nalazio pregovarački tim. Zna da je Kostić, putem motorole, izvijestio operativnog dežurnog II. policijske postaje (PP) o stradavanju načelnika i zatražio hitnu pomoć. Nakon pucanja nije prilazio optuženiku, jer im je ovaj rekao da mu nitko ne prilazi i držao je pušku, ne sjeća se je li otišao u neku ulicu. Prošao je pokraj optuženika i prišao vozilu. Otvorio je suvozačeva vrata na sjedištu kojega je bio načelnik, dok ostala vrata na vozilu nije otvorio. Začudio se je što se je načelnik nalazio u civilnom vozilu, a ne u službenom vozilu. Nije imao saznanja, niti ih je tko obavijestio da će na punkt doći načelnik u civilnom vozilu, niti da će kroz punkt proći pregovarački tim iz Tenje. U vozilu su bile četiri muške osobe, a jedino je M. Tubić davao znakove života, te se ne sjeća da li je, i na koji način izišao iz vozila, jer je ubrzo stigla hitna pomoć. Nitko od prisutnih nije fizički maltretirao M. Tubića. Na mjesto događaja došli su i pripadnici specijalne policije i inspektor kriminalističke službe II. PP Marko Radonjić.

Pojašnjavajući dijelove prijašnjih iskaza svjedok je u cijelosti ostao kod njih .

Primjedba na iskaz svjedoka

Zamjenik ŽDO-a stavio je primjedbu na dio iskaza svjedoka da su i pripadnici pričuvnog sastava obavljali kontrolu vozila, jer je to u suprotnosti sa sadržajem iskaza saslušanih Kreše Tolja i Mirka Livaje. Punomoćnik oštećenice pridružio se primjedbi, te dodao kako je iskaz svjedoka neistinit i usmjeren na pogodovanje optuženiku.

08. travnja 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Utvrđeno je da su raspravi pristupili svi pozvani.

Raspravi su pristupili svjedoci : Zvonko Erak, Marijan Ivić i Branko Ruman.

Svjedočenje Zvonka Eraka

U vrijeme inkriminiranoga događaja obavljao je funkciju generalnog direktora IPK, a bio je i saborski zastupnik. Pokojnog Josipa Reihl-Kira je poznavao, znao ga je kao vrlo stručnu i korektnu osobu. Dana 01. srpnja 1991. godine, nalazio se je cijeli dan na području Našica i Slatine. Nije sudjelovao u pregovorima, niti razgovarao s bilo kim u dogovorima oko odlaska u Tenje. Nije znao da se formira pregovarački tim od osoba iz Skupštine grada Osijeka. Bilo mu je poznato da je situacija bila napeta i kao saborski zastupnik nastojao je da se problemi riješe mirnim putem. Tako je 3 ili 4 tjedna prije inkriminiranog događaja bio sa G. Ajduković, M. Arlovićem i načelnikom Kirom u Tenji povodom postavljanja barikade kod benzinske postaje, tada su dogovorili da se ukloni barikada. Nije obavljao bilo kakvu funkciju u Skupštini općine Osijek.

Primjedba na iskaz svjedoka

Punomoćnik oštećenice stavio je primjedbu na iskaz svjedoka, dodajući kako je neistinit i u suprotnosti s iskazom svjedokinje G. Ajduković koja je iskazala da je 2 dana prije inkriminiranog događaja svjedok sudjelovao u spomenutim dogovorima.

Svjedočenje Marijana Ivića

U inkriminiranom periodu obavljao je funkciju zapovjednika specijalne policije MUP-a RH u osječko-baranjskoj županiji. Pripadnici specijalne postrojbe bili su raspoređeni na više mjesta. Pripadnici specijalne policije su išli u pratnji načelnika Kira samo kada je on to tražio. Sjedište zapovjedništva specijalnih postrojbi nalazilo se u zgradi PU osječko-baranjske. Temeljem zapovjedi načelnika Kira, jedan dio pripadnika specijalnih postrojbi, koji su imali mjesto prebivanja u Tenji, ostao je u Tenji, budući da je tamo situacija bila krajnje napeta. Oni su bili pod zapovjedništvom II. PP koja je bila nadležna za područje Tenje. Misli da je zapovjednik II. PP bio Tomislav Pintarić ili Imro Vrbešić. Nema saznanja tko je dao zapovijed da se organizira punkt u Tenji. Dan prije inkriminiranog događaja, kao ni toga dana, nije razgovarao sa pripadnicima specijalne policije Krešimirom Toljom, Željkom Špeharom i Ivicom Mišinom, a koji su bili na punktu u Tenji. Dana 01. srpnja 1991. godine bio je u obavljanju zadataka sa pripadnicima svoje postrojbe na Papuku, a putem radio-veze tijekom prijepodneva je saznao da je na blokadnom punktu u Tenji pričuvni policajac, opt. Gudelj, pucao na vozilo u kojem se je nalazio načelnik Kir. Stekao je dojam da je nastala velika panika. Nakon povratka u Osijek otišao je u zgradu PU, pa je sa pomoćnikom Pongorac Mirkom i još nekim pripadnicima specijalne postrojbe otišao na mjesto događaja, o tome je obavijestio dežurnoga specijalne postrojbe i dežurnoga PU. Kada su došli, očevid je već bio završio. Tijela nastradalih nije vidio, ali prilikom dolaska čuo sirenu kola hitne pomoći. Prilikom njihova dolaska, iz pravca Tenje je krenulo nekoliko transportera, pa je odmah prišao prvom transporteru, te je objasnio oficiru bivše JNA što se dogodilo. Poduzeo je sve radnje kako bi osigurao širi krug oko mjesto događaja, jer su uz policajce bili nazočni i civili. Neki od prisutnih na punktu su mu pokazali ulicu u koju je otišao optuženik, ali ga nitko nije pratio. Na sastancima, na kojima je bio zajedno sa načelnikom Kirom, nije čuo da je on usmeno davao izričite zapovjedi o postupanju na punktovima ukoliko se vozilo ne zaustavi na znak zaustavljanja. Ne sjeća se da li je o tome postojala pisana zapovijed, no tada se postupalo prema odredbama Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika iz čega proizlaze sva njihova ovlaštenja, a na koje ih je upozorio načelnik Kir. Funkcija blokadnih punktova bila je zaustavljanje i kontrola vozila i putnika. U slučaju nezaustavljanja vozila pripadnici tog punkta su, prema Pravilniku o načinu postupanja, imali ovlaštenja uporabiti oružje, ali ovisno o situaciji. Pripadnici pričuvnog sastava policije su imali ista ovlaštenja kao i pripadnici redovnog sastava (zaustavljati i kontrolirati vozila i putnike), ali u nazočnosti pripadnika redovnog sastava policije.

Primjedba na iskaz svjedoka

Punomoćnik oštećenice stavio je primjedbu na dio iskaza svjedoka u onom dijelu u kojem je u proturječju sa iskazima svjedoka Krešimira Tolja, Mišin Ivice i Željka Špehara.

Svjedočenje Branka Rumana

Dana 01. srpnja 1991. godine radio je kao policijski službenik pri PU osječko-baranjskoj, u funkciji voditelja operativnog dežurstva na 92 pozivima i dojavama, putem motorola kojima su se služili policijski službenici. S njim u dežurstvu bio je njegov pomoćnik Zlatko Harc. Toga dana nije kontaktirao niti sa jednom osobom sa punkta u Tenji. O inkriminiranom događaju saznao je putem motorole oko 13 sati, čini mu se od Andrije Zgrebeca, koji je naveo da se je pucalo po vozilu u kojem se je nalazio načelnik Kir. Misli da je Zgrebec bio voditelj punkta kod Poljoprivrednog fakulteta. Uključio se je i operativni dežurni iz II. PP i, misli, njegov zapovjednik, nakon čega je A. Zgrebec dobio uputu da ode na mjesto događaja i da podnese izvještaj o viđenom. Nakon kratkog vremena je izvijestio da je pucano na vozilo i da je načelnik preminuo, ostale iz vozila nije spomenuo, i tada nije znao reći tko je pucao i od kud je pucano na vozilo. Svjedok navodi kako su on i njegov pomoćnik obavijestili hitnu pomoć da ode na mjesto događaja, kao i dežurnog rukovoditelja u PU i očevidnu ekipu. Tek kasnije je saznao da je počinitelj ovog kaznenog djela opt. Gudelj kojeg osobno nije poznavao. Nije znao da se vodi pregovore i da načelnik Kir ide toga dana u Tenje, niti se o tome obavijest prenosilo putem motorola. Ne sjeća se da li je prije inkriminiranog događaja stigla obavijest o incidentima s obzirom na kretanje jedinica bivše JNA i njezinih oklopnih vozila.

Predloženi dokazi

Zamjenik ŽDO-a ostao je kod prijedloga da se sasluša Nevenku Mesić. Daljnjih dokaza nije imao.

Punomoćnik oštećenice predložio je da se sasluša Marka Dubravca, Josipa Jarića, Slavka Degoriciju, Zdravka Stipanovića i Josipa Boljkovca. Predložio je čitanje iskaza iz zapisnika o saslušanju Angeline Ratković, koja zbog bolesti nije u mogućnosti doći pred sud, o tome se obvezao dostaviti medicinsku dokumentaciju. Ujedno je predložio da se izvrši uvid u snimak video - kasete o provedenom saslušanju pokojnog svjedoka M. Tubića, koje je provedeno na privremeno okupiranom teritoriju RH u Tenji 1996/97. godine po predstavnicima međunarodnih policijskih snaga.

Branitelj optuženika protivio se prijedlogu zamjenika ŽDO-a za saslušanjem Nevenke Mesić, navodeći da okolnosti o kojima bi ona trebala svjedočiti nisu sadržajno obuhvaćene činjeničnim opisom optužnice, i da je Sud vezan postupkom ekstradicije, jer se optuženiku može suditi samo za kaznena djela za koje je ekstradiran. Protivio se i saslušanju Slavka Degoricije, Zdravka Stipanovića i Josipa Boljkovca, smatrajući da nemaju neposrednih saznanja o događaju. Nije se protivio saslušanju svjedoka Dubravac Marka i Josipa Jarića. Nadalje, obrana se je protivila pribavljanju i čitanju iskaza svjedoka Angeline Ratković, koji je dala pred Županijskim sudom u Vukovaru 2003. godine, smatrajući ga nezakonitim, budući da u zapisniku nije naznačeno u vezi kojeg kaznenog djela se ispituje, a protivili su se i prijedlogu uvida u video - kasetu o saslušanju pokojnoga M. Tubića, smatrajući ga nezakonitim, iz razloga što saslušanje nije izvršeno pred sudom i po odredbama ZKP-a, a budući da je ispitan u istražnom postupku branitelj je predložio čitanje iskaza svjedoka iz zapisnika.

Zamjenik ŽDO-a nije se protivio prijedlogu punomoćnika oštećenice da se izvrši uvid u video - kasetu o saslušanju pokojnoga M. Tubića, te je predložio da se pročita njegov iskaz kojeg je dao pred Opštinskim sudom u Vukovaru dana 13. 07. 1995. godine i koji po sadržaju odgovara iskazu koji je svjedok dao u svojoj kući u Tenji.

Rješenje Vijeća

Vijeće je usvojilo prijedlog stranaka te će na sljedećoj raspravi saslušati Marka Dubravca i Josipa Boljkovca, a o saslušanju svjedoka Slavka Degoricije odlučit će nakon saslušanja Josipa Boljkovca.

Vijeće je odbilo prijedlog za saslušanjem Nevenke Mesić i Zdravka Stipanović. O prijedlogu da se izvrši uvid u video - kazetu o saslušanju pok. M. Tubića, Vijeće će odlučiti naknadno.

Obvezuje se ŽDO da dostavi Sudu original spisa u kojem se nalazi zapisnik o saslušanju pokojnoga M. Tubića pred Opštinskim sudom u Vukovaru.

29. travnja 2008. godine - nastavak dokaznog postupka

Izveštaj : Vlatka Jančić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek.

Postupak su još i pratili predstavnici OSCE-a, novinari, obitelj i prijatelji optuženika.

Utvrđeno je da su raspravi pristupile sve pozvane stranke. Raspravi nisu pristupili svjedoci Marko Dubravac za koga je utvrđeno da je primio poziv, a izostanak nije opravdao, te svjedok Josip Boljkovac za koga nije utvrđeno da li je primio poziv za raspravu.

Dokazni prijedlozi

Punomoćnik oštećenice predložio je, obzirom da nisu došli pozvani svjedoci, da se pročita zapisnike o saslušanju svjedoka Tubić Mirka i Ratković Angeline, da se izvrši uvid u video -zapis o saslušanju svjedoka Tubić Mirka, da se izvrši uvid u video - zapis o izvršenom očevidu nakon inkriminiranog događaja i da se u daljnjem tijeku dokaznog postupka sasluša svjedoka Matu Šalinovića koji je zamijenio pok. načelnika Kira na mjestu načelnika PU osječko-baranjske, a o okolnostima kako je došlo do inkriminiranog događaja. Nadalje je ponovno predložio da se ispita Nevenku Mesić o okolnostima koje su do sada već predložene. Predložio je da se sasluša svjedoka Zorana Živkovića koji je bio član očevidne ekipe 01. 07.1991. godine, ukoliko sudsko Vijeće prihvati prijedlog obrane o saslušanju svjedoka Z. Borovičke. Predložio je da se od Ministarstva obrane, ili MUP-a RH, ili od Vlade RH, zatraži podatak o izvještaju od 01. 07.1991. godine u kojem su navedene okolnosti inkriminiranog događaja. Zamjenik ŽDO-a nije se protivio prijedlogu za pribavljanje izvještaja.

Zamjenik ŽDO-a predložio je da se odredi novoga sudskomedicinskoga vještaka i da ga se sasluša o kvalifikacijama ozljeda oštećenika, jer je vještak koji je prvobitno o tome dao nalaz i mišljenje danas pokojnik.

Branitelj optuženika predložio je da u slučaju da sudsko Vijeća sasluša Angelinu Ratković, tada pozove i svjedoka Borovičku Zvonka koji je obavio očevid nakon inkriminiranog događaja i koji je u zapisnik unio podatke o osobama koje su zatečene na mjestu događaja, a i zbog toga što svjedok osobno poznaje Angelinu Ratković. Protivio se čitanju iskaza svjedoka Tubić Mirka i uvidu u video - zapis, te je predložio da se pročita iskaz koji je pok. M. Tubić dao pred istražnim sucem. Protivio se čitanju iskaza svjedokinje Angeline Ratković, kojeg je dala na privremeno okupiranom teritoriju RH u drugom predmetu, te je predložio da se istu sasluša. Protivio se saslušanju Nevenke Mesić i Mate Šalinovića s obrazloženjem da je o okolnostima o kojima bi oni trebali svjedočiti saslušan veći broj svjedoka. Smatra da je nepotrebno provođenje novog sudsko-medicinskog vještačenja, pa je predložio čitanje nalaza i mišljenja vještaka, pok. Zorislava Krausa, i napomenuo da tijekom kaznenog postupka nijedna od stranaka nije stavila primjedbe njegovom nalazu i mišljenju. Protivio se prijedlogu za saslušanje Zorana Živkovića i pribavljanju izvješća u svezi inkriminiranog događaja.

Rješenje Vijeća

Vijeće je riješilo da se temeljem čl. 331. st. 2. ZKP-a u svezi čl. 78. ZKP-a izdvaja iz sudskog spisa :

- zapisnik o saslušanju svjedokinje Angeline Ratković pred Županijskim sudom u Vukovaru,
- zapisnik od 13. 07. 1995. godine o saslušanju svjedoka Mirka Tubića pred „Opštinskim sudom u Vukovaru“,
- video zapis (CD) o saslušanju pok. Mirka Tubića u njegovoj kući -

smatrajući da se radi o dokazima na kojima se ne može temeljiti sudska odluka. Protiv ovakvog rješenja, dopuštena je žalba.

Usvojen je prijedlog za saslušanje svjedoka Mate Šalinovića. Odbijen je prijedlog za saslušanje Nevenke Mesić iz razloga zbog koji je taj prijedlog već odbijen, te je odbijen i prijedlog za provođenje novog medicinskog vještačenja. O prijedlogu za saslušanje svjedoka Zvonka Borovička i Angeline Ratković Sud će odlučiti naknadno.

Sljedeća rasprava zakazana je za **10. i 11. 06. 2008. godine** a na nju će se pozvati svjedoke: **Matu Šalinovića, Matu Dubravca i Josipa Boljkovca.**

10. lipnja 2008. godine - nastavak dokaznog postupka

Izvyestaj : Vlatka Jančić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek.

Postupak su još pratili predstavnici OSCE-a, novinari, obitelj i prijatelji optuženika i predstavnica australijskog Konzulata.

Raspravi nisu pristupili svjedok Dubravac Marko, za koga je utvrđeno da nije pronađen na adresi jer nema prijavljeno prebivalište, svjedok Josip Boljkovac za koga je utvrđeno da mu je poziv uručen, i svjedok Mato Šalinović koji nije primio poziv za raspravu.

Dokazni prijedlozi

Predsjednik Vijeća je strankama uručio rješenje Vrhovnog suda RH povodom žalbe ŽDO-a na rješenje Vijeća od 29. travnja 2008. godine. VSRH prihvatio je da se kao dokaz izvede (pročita) zapisnik o saslušanju svjedokinje Angeline Ratković pred Županijskim sudom u Vukovaru i zapisnik od 13. 07. 1995. godine o saslušanju svjedoka Mirka Tubića pred „Opštinskim sudom u Vukovaru“, dokaz da se izvrši uvid u video zapis o saslušanju M. Tubića u njegovoj kući VSRH nije prihvatio.

Čitanje iskaza Angeline Ratković

tranke su suglasno izjavile i predložile da se pročita iskaz svjedokinje Angeline Ratković koja zbog bolesti nije bila u mogućnosti pristupiti sudu.

Pročitan je iskaz svjedokinje Angeline Ratković kojeg je dala pred istražnim sucem Županijskog suda u Vukovaru 14. listopada 1993. godine. Rekla je da je živjela u Tenji i radila zajedno sa suprugom u bolnici u Osijeku. Dana 01. ili 02. srpnja 1991. godine bila je na poslu. Nakon posla krenula je kući u Tenju, bila je zaustavljena na punktu kod Poljoprivrednog fakulteta. Oko 11,30 sati stigla je kući i vidjela u kanalu oko kuće i u svom dvorištu grupu ljudi, tada joj je jedan muškarac zaprijetio da će ju ubiti. Sin Tihomir bio je u kući i predao tim muškarcima 4 puške za

koje je njezin suprug imao dozvole i morao je na razgovor u policiju u Osijek. Zna da je kasnije suprug bio u policiji.

Sjeća se da je sa prozora svoje kuće vidjela kako je ispred kuće na punkt došao plavi kombi. Iz njega je izišao muškarac u maskirnoj uniformi, imao je kapu na glavi i oko struka opasač sa pištoljem, i obratio se prisutnima na punktu : „Idioti, budale, kreteni, kako to stojite, poubijajte se, prijedite na jednu stranu!“ i tada su svi prešli na stranu do njezine kuće. Taj muškarac u plavom kombiju je otišao nakon 20-ak minuta. Zatim je oko 13,30 sati vidjela muškarca koji joj je prijeto u dvorištu kako je izišao na cestu i dugim oružjem rafalno pucao na vozilo ispred sebe. U automobilu su bile četiri osobe, a jedino je Mirko Tubić, koji je bio iza suvozača, preživio. Došli su hitna pomoć i očevidna ekipa. Nekoliko dana kasnije je na televiziji vidjela Branimira Glavaša i bila je sigurna da je upravo on izišao iz plavog kombija, a u Antunu Gudelju je prepoznala osobu koja je pucala na automobil.

Primjedba na iskaz svjedoka

Branitelj optuženika stavio je primjedbu na pročitani iskaz smatrajući da je u suprotnosti s navodima do sada saslušanih svjedoka i sa skicom mjesta događaja.

Vijeće je rješenjem usvojilo prijedlog zamjenika ŽDO-a i branitelja optuženika, te su pročitani iskazi svjedoka Marka Dubravca i Jarić Josipa.

Čitanje iskaza Josipa Jarića

Josip Jarić je u zapisnik na glavnoj raspravi održanoj 21. rujna 1992. godine izjavio da je u vrijeme inkriminiranoga događaja bio je Predsjednik Vijeća mjesnih zajednica i da je poznao J. Reihl-Kira i Gudelja. Zna da je dan - dva prije inkriminiranog događaja došlo do sukoba mještana u Tenji. Povodom toga je i organiziran sastanak u Tenji, a da i on bude u pregovaračkom timu odredio ga je Božidar Riba. Sastanak je bio u Tenjskoj školi i nakon 20-ak minuta došla je jedna osoba i rekla da se čuju tenkovi, tada je J. Reihl-Kir rekao da je sve sredio sa vojskom i krenuo je sa Kneževićem na punkt hrvatskih snaga, ali su se vratili i s njima su još pošli i M. Tubić i G. Zobundžija. Zna da su otišli automobilom, no nije znao čijim. Čuli su da je došlo do pucnjave i zato im je organizirana straža u školi kao zaštita i prijevoz transporterom koji ih je vratio u Osijek.

U zapisniku na glavnoj raspravi od 16. svibnja 1996. godine svjedok je ostao kod svog iskaza koji je dao na glavnoj raspravi 21. rujna 1992. godine.

Na pročitano nitko nije imao primjedbi.

Čitanje iskaza Marka Dubravca

Marko Dubravac je u zapisnik na glavnoj raspravi održanoj 09. srpnja 1996. godine izjavio da je iz Tenje i da poznaje optuženika A. Gudelja. Radio je u Sekretarijatu za narodnu obranu u Osijeku. Nitko nije naredio da se smije pucati na vozilo ako se ne zaustavi, ali se to podrazumijevalo. Na punktovima je obavljana kontrola vozila koju civili na punktovima nisu smjeli obavljati, ali se to nije poštivalo. Kada je na punktu u Novoj Tenji zaustavljen J. Reihl-Kir rekao je da je najvažnije da se situacija smiri. Misli da je na punktu bio i Kostić, ne zna tko je imao motorolu. Gudelj je bio pripadnik pričuvnog sastava policije u uniformi. Zna da je Gudelj pitao Tubića za svog oca, ali se Tubić pravdao da s tim nema ništa. Optuženi Gudelj je pucao u automobil prije raskrižja, a vozilo se je zaustavilo u raskrižju, nije vidio kako je optuženi držao

pušku, ali zna da je ispucao nekoliko metaka. Na punktu je nastala panika kada su vidjeli da su načelnik i ostali ubijeni. Ozlijeđenog Tubića su izvadili iz automobila.

Primjedba na iskaz svjedoka

Zamjenik ŽDO-a stavio je primjedbu na iskaz svjedoka smatrajući da je isti u cijelosti u suprotnosti sa iskazima drugih svjedoka, da je upitno je li svjedok bio na punktu u kritično vrijeme, te da je iskaz nelogičan i neuvjerljiv.

Predloženi dokazi

Punomoćnik oštećenice je, nakon čitanja iskaza svjedoka Marka Dubravca, predložio njegovo neposredno saslušanje kako bi razjasnio činjenice vezane za upute o postupanju na tom punktu, slanje ljudi na punkt.

Branitelj optuženika predložio je ponovno da se sasluša svjedoka Zvonka Borovičku, kojem prijedlogu su se zamjenik ŽDO-a i punomoćnik oštećenice protivili.

Rješenje Vijeća

Vijeće je odbilo prijedlog branitelja optuženika za saslušanje svjedoka Zvonka Borovičke kao nevažan, iz razloga što se radi o osobi koja je dijelom sudjelovala u očevidnim radnjama, a dijelom nema neposrednih saznanja o događaju, već isključivo o situaciji nakon inkriminiranog događaja.

Punomoćnik oštećenice je izvijestio Predsjednika Vijeća da će svjedok Josip Boljkovac doći na raspravu 11. lipnja 2008. godine.

11. lipnja 2008. godine - nastavak dokaznog postupka

Izvyestaj : Vlatka Jančić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek.

Postupak su još pratili predstavnici OSCE-a, novinari, obitelj i prijatelji optuženika.

Utvrđeno je da su raspravi pristupili svi pozvani.

Svjedočenje Mate Šalinovića

Do dolaska u PU osječko-baranjsku obavljao je dužnost načelnika PP Našice. Na prijedlog i zahtjev pokojnoga načelnika J. Reihl-Kira dana 20. lipnja 1991. godine imenovan je za njegovog pomoćnika. Zajedno su radili na smirivanju situacije na području Osijeka, a radilo se o uklanjanju barikada i drugim poslovima, ali se ne sjeća jesu li razgovarali o barikadama na području Tenje, osobno nije znao, niti imao podatke, o barikadama ili punktovima prema Tenji. Općepoznato je da su međunacionalni odnosi bili zategnuti svugdje, pa tako i u Tenji.

Na dan spomenutoga događaja načelnik Reihl-Kir je otišao na sastanak u Općinu, a on je ostao raditi u PU i nije znao da će načelnik ići na bilo kakve pregovore. Nije siguran, ali misli da je jutro prije, ili na taj dan, u svom uredu načelnik razgovarao s jednom nepoznatom osobom o Tenji. Poznato mu je da je načelnik Kir imao problema sa političkim strukturama grada, posebice sa predstavnicima stranke HDZ-a Branimirom Glavašem i Petrom Kljaićem i to zbog njihovih kritika na rad policije da ne radi svoj posao, da štiti JNA, „jugonostalgicare“ i „srbočetnike“ i misli da je primljen dopis od HDZ-a u kojem je bilo navedeno da građani grada Osijeka nemaju

povjerenje u rad djelatnika policije, zbog čega se sa svojim zahtjevima obraćaju Sekretarijatu za narodnu obranu.

Prvu dojavu o tragičnom događaju je čuo preko motorole u komunikaciji djelatnika policije, no, nije čuo vijest da načelnik nekamo ide. Poduzeo je sve radnje radi izlaska očevidne ekipe na mjesto događaja. Očevidna ekipa je obavila sve radnje, predmet je dokumentiran, znalo se da je počinitelj kaznenog djela Antun Gudelj, i za njim je bila raspisana tjeratica. O događaju je odmah izvijestio MUP u Zagrebu, tako da su u popodnevnim satima na sastanak iz Zagreba došli pok. Gojko Šušak, Luka Bebić, Vice Vukojević, Željko Tomljenović i Jerko Vukas. Nije siguran da li je sastanku nazočio i Z. Kramarić ili netko od predstavnika ZNG-a (Zbora narodne garde). Od njih je saznao da je načelnik Kir trebao za dva dana biti premješten u Zagreb na drugo radno mjesto i da im je žao što se je u međuvremenu dogodilo.

Predstavnici ZNG-a nisu mogli odlučivati o tome kako će postupati djelatnici policije na nekom zadatku. Za vrijeme dok je obavljao posao pomoćnika načelnika, kasnije i načelnika, nije čuo da je postojala pismena uputa o postupanju policijskih djelatnika na punktovima.

Na iskaz svjedoka nije bilo primjedbi.

Svjedočenje Josipa Boljkovca

Na zahtjev predsjednika Franje Tuđmana imenovan je na mjesto ministra MUP-a RH. U policijskim upravama su formirane specijalne postrojbe i postrojbe ZNG-a. Načelnik J. Reihl-Kir mu se žalio da ima otpora u policiji, a posebno u redovima HDZ-a. Poznato mu je da je dana 08. svibnja 1991. godine J. Reihl-Kir bio pozvan u osječko sjedište HDZ-a gdje mu je imperativno naređeno da se mora naoružati rezervni sastav policije. Rekao je, da je Kir 27. lipnja 1991. godine došao u Zagreb na sastanak, kada je, prvo, njegovom zamjeniku Slavku Degoriciju i njemu rekao da mu je život ugrožen u Osijeku, i da mu se sprema likvidacija, te mu je još osobno rekao da mu prijetnje šalju Vladimir Šeks i Branimir Glavaš. Od Kira je saznao da je situacija u Osijeku vrlo ozbiljna i da je jedna neformalno naoružana grupa ljudi, koja je bila formirana oko Kriznog štaba Osijeka, razoružala jednu patrolu PU osječko-baranjske. S. Degoricija mu je rekao da raspolaže podacima da je život Kira ugrožen i da ga hitno treba premjestiti iz Osijeka u Zagreb. Toga dana je odlučio da Kira treba premjestiti u Zagreb najkasnije do nedjelje 30. lipnja 1991. godine, nije imao saznanja zašto Kir nije došao, niti je provjeravao je li u Ministarstvu doneseno rješenje o njegovoj smjeni.

Nakon što je MUP u Zagrebu primio depešu, odnosno obavijest o tragičnom događaju, odmah je o tome obavijestio predsjednika Tuđmana koji je rekao da će poduzeti sve potrebno u ovom slučaju. Rekao je da je Predsjednik F. Tuđman spominjao da u HDZ-u ima ekstremista koji nisu za mirnu opciju rješenja sukoba, te da postoje podaci (najave) o likvidaciji njega (svjedoka Boljkovca), Manolića i predsjednika Tuđmana.

Svjedok misli da je načelnik Kir ubijen, jer nije bio za ratnu opciju, već za mirno rješenje krize. Nakon 01. srpnja 1991. godine, kada je na sjednici Vijeće za obranu i nacionalnu sigurnost (VONS) smijenjen sa funkcije ministra MUP-a RH, nije imao spoznaja o dolasku visokopozicioniranih osoba u Osijek nakon tragičnog događaja.

Primjedba na iskaz svjedoka

Branitelj optuženika stavio je primjedbu na iskaz svjedoka koji se odnosi na činjenicu dolaska načelnika Kira u Zagreb, tamo obavljenih razgovora, i odluku o premještanju načelnika bez donošenja rješenja o tome.

U daljnjem tijeku glavne rasprave zamjenik ŽDO-a je izjavio da ŽDO iz Osijeka i Državno odvjetništvo RH nije u posjedu izvornika spisa br. Kir-177/95 Opštinskog suda u Vukovaru o saslušanju svjedoka Mirka Tubića od 13. srpnja 1995. godine, koji je pribavljen od Tužiteljstva za ratne zločine iz Beograda, i to od Centra za prikupljanje podataka o ratnim zločinima na području bivše SFRJ.

Predloženi dokazi

Zamjenik ŽDO-a se pridružio prijedlogu oštećenice da se zatraži podatak od Općinskog suda u Vukovaru da li je u posjedu spisa zapisnika o saslušanju Mirka Tubić.

Ujedno je punomoćnik oštećenice ponovno predložio da se sasluša Nevenku Mesić o već predloženim okolnostima.

Branitelj optuženika izjavio je da nema daljnjih dokaznih prijedloga i da se protivi saslušanju Nevenke Mesić i pribavljanju spisa od Općinskog suda u Vukovaru, navodeći da je svjedok Mirko Tubić saslušan tijekom istražnog postupka.

Rješenje Vijeća

Odbijen je prijedlog za saslušanje Nevenke Mesić, jer je predloženo saslušanje o okolnostima koje su izvan okvira činjeničnog opisa optužnice ŽDO-a iz Osijeka.

Usvojen je prijedlog, te će se od Općinskog i Županijskog suda u Vukovaru zatražiti izvornik spisa u kojem se nalazi zapisnik o saslušanju svjedoka Mirka Tubića.

19. lipnja 2008. godine – dokazni postupak, obrana optuženika

Izvjštava : Vlatka Jančić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek

Utvrđeno je da su glavnoj raspravi pristupili svi pozvani.

Konstatirano je da je primljen dopis od Županijskog suda u Vukovaru u kojem je navedeno kako taj Sud ne posjeduje original zapisnika o ispitivanju Mirka Tubića pod brojem Kir -177/95.

Prijedlozi stranaka

Zamjenik ŽDO-a je izjavio da nema daljnjih dokaznih prijedloga.

Punomoćnik oštećenice predložio je, a Zamjenik ŽDO-a se suglasio, da se sasluša Slavka Degoriciju koji je u kritično vrijeme obavljao funkciju zamjenika ministra unutarnjih poslova, a o okolnosti saznanja o prijetnjama kojima je bio izložen Josip Reihl-Kir.

Branitelj optuženika predložio je da se iz spisa izdvoji preslika zapisnika o saslušanju Mirka Tubića te da se pozove i sasluša Angelinu Ratković i Zvonka Borovičku, a o okolnosti saznanja o događajima i okolnosti pod kojima je dala iskaz Angelina Ratković, odnosno je li na nju vršen pritisak prije davanja iskaza, te se protivio prijedlogu za saslušanje Slavka Degoricije.

Zamjenik ŽDO-a i punomoćnik oštećenice protivili su se prijedlogu obrane za izdvajanje preslika zapisnika o saslušanju Mirka Tubića, prijedlogu za saslušanje Angeline Ratković, budući da je

teškog zdravstvenog stanja i nije ju moguće ispitati niti putem videoveze, te su se protivili i saslušanju Zvonka Borovičke, budući da je sudsko Vijeće već odlučilo o tom prijedlogu.

Rješenje Vijeća

Vijeće je riješilo da iz sudskog spisa izdvoji zapisnik o saslušanju svjedoka Mirka Tubića koji je sastavljen 13. srpnja 1995. godine pred Opštinskim sudom u Vukovaru, budući da nisu u posjedu izvornika spisa, slijedom čega navedeni spis Sud nije konvalidirao temeljem čl. 1. Zakona o konvalidaciji (NN 104/97). Žalba nije dopuštena temeljem čl. 331. St. 2. ZKP-a.

Odbija se prijedlog branitelja za neposrednim saslušanjem svjedokinje Angeline Ratković iz razloga što je zapisnik o saslušanju navedene svjedokinje pročitao uz suglasnost zamjenika ŽDO-a, punomoćnika oštećenice i branitelja optuženika temeljem čl. 331.st. 1. toč. 4. ZKP-a.

Odbija se prijedlog za saslušanje svjedoka Zvonka Borovičke i Slavka Degoricije kao nevažan, s obzirom da je činjenično stanje dovoljno utvrđeno.

Nitko nije imao daljnjih dokaznih prijedloga.

Izvršen je uvid u :

- zapisnik o uviđaju, skicu lica mjesta, zapisnike o obdukciji, zapisnik o alkokotestiranju, izvod iz PE (prekršajne evidencije) za optuženika, nalaz i mišljenje vještaka sudsko-medicinske struke iz zapisnika od 16. ožujka 1992. godine, traumatološki list za pokojnog Mirka Tubića, fotoelaborat mjesta događaja, dopis PU osječko-baranjske o statusu optuženika u MUP-u RH, zapisnik sjednice Skupštine MZ Tenja, dopis PU osječko-baranjske o djelatnicima MUP-a RH koji su kritične zgrade bili u smjeni na punktu u Tenji na dan događaja, nalaz i mišljenje vještaka - psihijatra Psihijatrijske bolnice Vrapče, zapisnik o balističkom vještačenju i dokumentacija vještačenja, fotoelaborat mjesta događaja sa skicom lica mjesta, dopis ŽDO-a iz Osijeka od 03. ožujka 2008. godine kojim se obavještava Sud o nastupu smrti Mirka Tubića.

Čitanje iskaza svjedoka Mirka Tubića

Pročitao je iskaz svjedoka Mirka Tubića od 02. srpnja 1991. godine koji svjedok je tada saslušan pred istražnim sucem Županijskog suda u Osijeku. Svjedok je rekao da je od rođenja živio u Tenji. Od 01. 01. 1991. godine bio je Predsjednik Skupštine Mjesne zajednice Tenja. U Tenji su postojale dvije MZ (mjesne zajednice) i to : MZ Tenja i MZ "1. maj". Stranka HDZ je formirana u travnju 1991. godine, a nešto kasnije i SDS (srpska demokratska stranka). U Mjesnoj zajednici Tenja bio je na sastanku zajedno sa M. Kneževićem, J. Reihl-Kirom, G. Ajduković i drugima. Tijekom sastanka je došao Živko Stamenić koji je rekao da će „specijalci“ napasti Tenju. Odmah je prekinut sastanak do 13 sati, pa je krenuo do punkta zajedno sa J. Reihl-Kirom, G. Zobundžijom i M. Kneževićem. Automobilom su prvo došli na punkt kod INE u Tenji, zatim na drugi punkt gdje su bili naoružani policijski specijalci, tamo su izašli svi iz automobila i policajci na punktu su ih maltretirali, pitali su ih kuda idu i govorili im da će biti ubijeni. Zatim su ponovno zaustavljeni na punktu kod Poljoprivrednog fakulteta. Na povratku u Tenju na cesti je vidio Antuna Gudelja sa automatskom puškom u desnoj ruci, a lijevom rukom na okidaču puške. Stajao je licem okrenut prema njima i do dolaska na 10 metara udaljenosti ispucavao je dugi rafal i krenuo lijevo da ga automobil ne pogazi. Svjedok je naveo, da je ispao iz auta sa stražnjeg sjedala i da ga je tada netko udario u arkadu i prsa. Nikoga drugog nije vidio da puca na automobil.

Na pročitani iskaz nitko nije imao primjedbi.

Prijedlozi stranaka

Zamjenik ŽDO-a predao je u spis dopis MUP-a RH od 10. lipnja 1992. godine u kojem je navedeno kako nemaju saznanja o oštećenju kuće Antuna Gudelja u periodu do 09. srpnja 1991. godine, zatim je još predao u spis službenu zabilješku br. Kir-1167/91 koju je sačinio istražni sudac Županijskog suda u Osijeku, da je primio dojavu od dežurnog policajca da je oštećena kuća A. Gudelja eksplozivnim sredstvom i da je proveden očevid.

Branitelj optuženika priložio je u spis presliku službene iskaznice optuženika kao pripadnika rezervnog policijskog sastava, te presliku službene zabilješke od 22. ožujka 1992. koju je sastavio istražni sudac, a u kojoj je navedeno da se je pucalo na vozila na punktovima i da protiv počinitelja nije pokrenut kazneni postupak. Zamjenik ŽDO-a se protivio čitanju službene zabilješke od 22. ožujka 1992. godine, jer ista nije u svezi predmeta spora, te je Vijeće rješenjem odbilo izvršiti uvid u istu iz razloga koji je naveo zamjenik ŽDO-a.

Prije početka davanja obrane optuženika, punomoćnik oštećenice je zatražio odobrenje za tonsko snimanje tijekom obrane i daljnjeg tijeka rasprave, temeljem čl. 299. st. 4. ZKP-a.

Vijeće je odbacilo kao nedopušten prijedlog oštećenice zbog toga što se temeljem čl. 299. st. 3. ZKP-a u sudnici ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja tehničkim uređajima. Iznimno, Predsjednik Županijskog suda može dopustiti fotografsko, a predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske televizijsko i drugo snimanje na pojedinoj glavnoj raspravi. Ako je snimanje dopušteno, Vijeće na glavnoj raspravi može iz opravdanih razloga odlučiti da se pojedine dijelove glavne rasprave ne snima.

Obrana optuženika

Optuženik je ostao kod svega što je rekao u svojoj obrani koju je dao na glavnoj raspravi od 14. svibnja 1996. godine.

Dodao je, kako smatra neosnovanim tvrdnje punomoćnika oštećenice u pogledu povezivanja Branimira Glavaša s inkriminiranim događajem, te da na punkt, prije samog događaja, nije došao policijski ili civilni kombi, te da je neistinita tvrdnja A. Ratković da je na punkt došla osoba u vojničkoj odori i razmještala pripadnike Policije na punktu. Kao pripadnik rezervnog (pričuvnog) sastava Policije imao je sva pripadna mu ovlaštenja, pa tako i zaustavljati i kontrolirati vozila. Dva puta bio je nazočan sastancima, i to jednom u Donjem gradu, a jednom u PU, kojom prilikom su pripadnicima rezervnog sastava Policije objašnjavali njihova prava i obveze, a posebno nakon događaja u Borovom Selo kada je poginulo 12 djelatnika Policije, pa im je tada rečeno da se, u slučaju da se neko vozilo ne zaustavlja na policajčev zahtjev, može pucati. Napomenuo je, da nitko od pripadnika na punktu, pa niti on, nisu znali da se vode pregovori u Tenji. Nije znao da će načelnik Kir biti u civilnom vozilu, jer je imao službeni. Nije znao koju vrstu automobila je vozio Milan Knežević.

Saznao je od jednog prijatelja da će mu kuća biti propucana i da mu je ugrožen život i život njegove obitelji, te je odmah potom premjestio svoju obitelj. Iako u svojoj kući u Tenji nije bio od 1991. godine, siguran je da je više puta bila oštećena minskoeksplozivnim sredstvima, a o tome mu je rekla susjeda preko telefona, a i vidio je na televiziji, na beogradskom programu, svoju kuću. Kasnije je od susjede saznao da su mu oca odveli Zeljković i Brnjevarac.

Dana 01. srpnja 1991. godine velik broj stanovnika iz Tenje je bježao i prolazio cestom kroz punkt na kojem je bio. Od njih je čuo svakakve priče o njegovoj obitelji, da mu je otac obješen, razapet, da mu je majka pretučena i da je ubijena. Naknadno je, nakon 3 mjeseci od inkriminiranog događaja, saznao za svoju majku da je živa i da je izišla iz Tenje, a 6 mjeseci kasnije o ocu kada je ovaj bio razmijenjen za hrvatske zarobljenike. U to vrijeme je on bio u Australiji.

Tvrđi kako nije vidio Angelinu Ratković, premda je kritične zgrade sa kolegom Mišinom ušao u kuću obitelji Ratković, i to u predsoblje radi oduzimanja oružja, nije bio u dvorištu ove kuće. Kolega Mišin je pretražio prostorije i oduzeo oružje, i to dvije ili tri puške i dva pištolja, dok je on stajao u kući uz jednu mlađu osobu u dobi od 20-25 godina. Poznato mu je da je nađeno oružje odvezeno u Osijek.

Smatra, da u konkretnom slučaju nije napravio nikakav masakr, niti atentat na osobe koje su se nalazile u vozilu, radi se o nesretnom slučaju i jako mu je žao zbog onoga što se dogodilo, a posebno mu je žao njihovih obitelji. Do opaljenja iz puške je došlo iz razloga što je metak doveden u cijev automatske puške prije ovog događaja, i to najvjerojatnije kada je dan prije obilazio barikade, jer se ne sjeća da je to učinio neposredno prije pucanja.

Nakon što je ispucao rafal u automobil, odmah je napustio mjesto događaja. Nitko od prisutnih na punktu ga nije zaustavljao, niti mu se verbalno obraćao. Uz automatsku pušku kritične zgrade je imao i pištolj marke „Crvena zastava“ koji je bio u vlasništvu njegovog sina. Sjeća se da je neposredno prije pucanja imao jedan okvir sa streljivom. Cijelu noć se je skrivao u polju kukuruza, i ujutro oko 6 sati je došao na isti punkt i s podignutim rukama se predao dvojici policajaca, kojom prilikom ih je zatražio vode, pa su mu je dali u obližnjoj kući. Tog jutra ga nitko od prisutnih policajaca nije lišio slobode.

Kao pripadnik pričuvnog sastava Policije bio je u okviru PU osječko-baranjske, nije znao tko mu je zapovjednik, niti nadređeni, jer je toga kritičnoga dana prvi put došao na taj punkt. Do tada nije bio niti na jednom drugom punktu, po bilo kojem zadatku, ili funkciji. Do tog punkta je došao automobilom, nakon što su ga poslali sa punkta kod Poljoprivrednog fakulteta. Automatsku pušku, zajedno sa streljivom i još četiri spremnika u torbici koji su bili prazni, zadužio je istog dana kada je primio i službenu iskaznicu, i to 15. siječnja 1991. godine u Osijeku.

Ne sjeća se je li prije ovog događaja dolazio u ured načelnika Reihl-Kira, niti da je ikada s njim razgovarao.

Na daljnja pitanja optuženik nije htio odgovarati jer da ga pitanja provociraju i dodao je da ne poriče da je počinio ovo kazneno djelo..

Zapažanje :

Vijeće je, tijekom ispitivanja optuženika, punomoćnika oštećenice upozorilo da ne omalovažava Sud svojim tvrdnjama i komentarima, te mu je i neka pitanja (sugestivna) bilo zabranjeno postavljati. Nakon toga je optuženik izjavio da više ne želi odgovarati na pitanja, jer ga provociraju, i dodao je da ne poriče da je počinio ovo kazneno djelo, tako da Predsjednik vijeća i Vijeće nisu postavili niti jedno pitanje optuženiku.

Izmjena optužnice

Zamjenik ŽDO-a je prije završne riječi izvršio izmjenju optužnog akta u odnosu na činjenični dio i pravnu kvalifikaciju, te je Sudu, branitelju i punomoćniku oštećenice uručio u pisanoj formi izmijenjenu optužnicu br. KT-148/91 od 18. lipnja 2008. godine. Pročitana je izmjena optužnice.

Optužnica je izmjenjena u činjeničnom dijelu na način da se optuženom stavlja na teret da je znao da se u navedenom vozilu nalaze pregovarači Milan Knežević, Josip Reihl-Kir, njemu nepoznati Goran Zobundžija i Mirko Tubić, te da je u nakani da im se osveti, lišio ih života i s udaljenosti od desetak metara u njih ispalio u rafalnoj paljbi veći broj hitaca. Izmjena optužnice izvršena je i na način da se optuženi tereti da je Josipa Reihl-Kira, kao službenu osobu, lišio života na podmukao način i iz bezobzirne osvete, Milana Kneževića i Gorana Zobundžiju, lišio života na podmukao način i iz bezobzirne osvete, a Mirka Tubića pokušao lišiti života na podmukao način i bezobzirne osvete. U ostalom dijelu optužnica je ostala nepromijenjena.

Zamolba i prijedlog branitelja

Stoga je branitelj optuženika zatražio, s obzirom na izmjenu optužnice, primjeren rok za pripremanje obrane, odnosno završne riječi. Ujedno je i predložio ukidanje pritvora optuženiku, smatrajući da je protekao maksimalni rok trajanja pritvora.

Zamjenik ŽDO-a protivio se prijedlogu za ukidanje pritvora, navodeći da još egzistiraju razlozi zbog kojih je pritvor prema optuženiku određen i produljivan.

Rješenje Vijeća

Vijeće je odbilo prijedlog za ukidanje pritvora, te je temeljem čl. 102. st. 1. toč. 1. I 4. ZKP –a optuženiku Antunu Gudelju produljilo pritvor, koji po ovom rješenju može trajati do nove odluke Vijeća, a najdulje do izricanja nepravomoćne presude.

Usvojena je zamolba branitelja, te je određen primjereni rok od 8 dana radi pripremanja obrane.

04. srpnja 2008. godine – dokazni postupak, obrana optuženika, završne riječi

Izveštava : Vlatka Jančić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek

Raspravu su pratili predstavnici OSCE-a, predstavnic Veleposlanstva Australije iz Zagreba, Krunoslav Sukić iz Centra za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek, Darko Balać iz Fonda za humanitarno pravo, Beograd, obitelj i rodbina optuženika, novinari raznih medija.

Utvrđeno je da su glavnoj raspravi pristupili svi pozvani.

Optuženik A. Gudelj je izjavio da nije primio primjerak izmijenjene optužnice, nakon čega mu je ona uručena. Zatim je zajedno sa braniteljem zatražio rok da pročita optužnicu.

Zamjenik ŽDO-a je izjavio da je na prošloj raspravi pročitana optužnica i da je optuženik upoznat sa njezinim sadržajem, te smatra da traženjem dodatnoga roka za njezinu analizu, obrana i optuženik zloupotrebljavaju procesna ovlaštenja i odugovlače postupak.

Zatim je Predsjednik Vijeća upozorio optuženika da je za pripremu obrane imao dva tjedna, te mu je određeno dodatnih 10 minuta za pripremu, a s čim se je optuženik složio.

Očitovanje optuženika o krivnji

Optuženik je rekao da ne razumije riječi „bezobzirna osveta“ iz izmijenjene optužnice. Predsjednik Vijeća pojasnio je smisao izraza rekavši da optuženik, prilikom činjenja kaznenog djela, nije imao obzira prema osobama na koje je pucao, da je - kada je čuo lošu vijest o roditeljima - smatrao odgovornima osobe u koje je pucao.

Optuženik je rekao da nije učinio kazneno djelo na način kako mu se to stavlja na teret. Pojašnjavajući, rekao je, da nitko na punktu, niti on, pa niti zamjenik načelnika Mato Šalinović, nije znao da se toga dana vode bilo kakvi pregovori. Tvrdi da je vidio, da treptači na vozilu pregovarača nisu bili upaljeni. Smatra mogućim da je netko prilikom vršenja očevida dodirom pokrenuo rad treptača. Nije bio u kontaktu sa Mirkom Tubićem. Spomenuo je njegov iskaz koji je rekao pred istražnim sucem, da je optuženika vidio na cesti, da je imao pušku u ruci usmjerenu prema vozilu i da se povlačio u lijevo, obrazlažući da se vozilo nije zaustavljalo. Nadalje je rekao, da nije namjerno pucao, da je vidio vozilo kada su pregovarači išli iz Tenje, ali da nije mogao znati da će se vratiti istim automobilom. Naveo je da je istina, što je rekao svjedok Šalinović, da su na 70% rukovodećih mjesta u policiji bili zaposleni policajaci srpske nacionalnosti. To je i bio jedan od razloga zašto sve prijave koje je podnosio o situaciji u Tenji nisu došle do pokojnog načelnika. Dužnost mu je bila da zaustavlja i kontrolira vozila, što je i činio na način da je podigao ruku, a s obzirom da vozilo nije smanjivalo brzinu, vjerojatno je zato došlo do opaljenja

iz puške. Kao pripadnik rezervnog sastava imao je u posjedu službenu iskaznicu u kojoj su točno navedena ovlaštenja koja su mu pripadala. Izjavio je da do tada nije koristio automatsku pušku, i ne zna je li ona bila namještena na pojedinačno, ili rafalno pucanje. Nije mogao objasniti zbog čega nije prestao pucati, nakon što je ispucao 4-5 komada streljiva, nije znao da je već u cijevi puške metak i da je došlo do slučajnog opaljenja. Žao mu je što je došlo do ovog događaja, bolje da se nije dogodio, kao i rat koji je započeo 1991. godine. Da nije bio formiran ovaj punkt na kojem je bio, siguran je da se tragični događaj ne bi dogodio. Ne smatra se krivim za kaznena djela za koja ga se tereti pravnom kvalifikacijom optužnice (ubojstva i pokušaj ubojstva).

Dokazni prijedlozi

Izvršen je uvid u kaznenu evidenciju optuženika.

Zamjenik ŽDO-a i punomoćnik oštećenice izjavili su da nemaju daljnjih dokaznih prijedloga. Branitelj optuženika predložio je da se zbog izmijenjene optužnice ponovno sasluša svjedoke Krešu Tolja, Željka Špehara, Mirka i Branka Livaju, Zvonka Bojčića, Ivicu Mišina, Željomira Kostića i Angelinu Ratković. Predložio je da se od Ustavnog suda RH zatraži podatak da li su obitelji pok. Zobundžije, pok. Kneževića, i pok. Tubića kao oštećene podnijele ustavnu tužbu protiv rješenja VSRH kojim je na optuženika primijenjen Zakon o općem oprost. Nadalje je predložio da se provede rekonstrukcija događaja, radi provjere iskaza svjedokinje Angeline Ratković koja je u iskazu tvrdila da je događaj promatrala kroz prozor kuće i da bi rekonstrukciju trebalo provesti u nazočnosti vještaka kriminalne struke iz Centra za kriminalna vještačenja „Ivan Vučetić“ iz Zagreba. Obrana se nije složila s čitanjem zapisnika o balističkom vještačenju, pa je branitelj predložio da se vještaka pozove i neposredno sasluša. Predao je u sudski spis predložene dokaze u pisanom podnesku.

Zamjenik ŽDO-a protivio se predloženim dokazima od strane obrane.

Rješenje Vijeća

Odbijen je prijedlog branitelja o saslušanju predloženih svjedoka, jer je činjenično stanje u dovoljnoj mjeri utvrđeno. Odbijen je prijedlog branitelja, te se neće zatražiti podatak od Ustavnog suda RH, jer nije bitan, niti vezan za ovaj kazneni postupak. Odbijen je prijedlog za provođenjem rekonstrukcije, jer ona ne bi utvrđeno činjenično stanje izmijenila, a neće se pozvati svjedokinju A. Ratković radi prisustvovanja rekonstrukciji, niti će se saslušati vještaka balističara, jer su njegov nalaz i mišljenje pročitani uz suglasnost stranaka.

Konstatirano je da stranke nemaju daljnjih dokaznih prijedloga.

Dokazni postupak dovršen.

Završna riječ Zamjenika ŽDO-a

Zamjenik ŽDO-a smatra da je tijekom dokaznog postupka utvrđeno da je optuženik počinio kaznena djela na način i u vrijeme kako mu se to stavlja na teret izmijenjenim činjeničnim opisom optužnice, slijedom čega je predložilo da ga sudsko vijeće proglasi krivim i osudi po zakonu. Pojašnjavajući, rekao je da je na temelju zapisnika o očevidu i iskaza svjedoka dokazano da su kaznena djela počinjena 01. 07. 1991. godine, u Osječkoj ulici, ispred kbr. 175., te da je optuženik A. Gudelj, osiguravajući policijski punkt prilikom prolaska vozila u kojem su se nalazili pregovarači, u njih ispalio više hitaca i usmratio Josipa Reihl-Kira, Milana Kneževića, Gorana Zobundžiju i teško ranio Mirka Tubića. Naveo je, da optuženik nije poricao da je počinio kazneno djelo, ali da nije priznao krivnju. Smatra neosnovanim što je optuženik u svojoj obrani naveo, da nije znao da se vode pregovori, da nije znao tko se nalazi u vozilu na koje je pucao, budući da je svjedok K. Tolj u istrazi iskazao da mu je Gudelj rekao: „Tolj, prođe ti Kir, što ga

nisi zaustavio...prođu ti četnici“ i da je bio nervozan. O tome, da je bio upoznat tko su pregovarači, naveo je i iskazivao svjedok I. Mišin koji je rekao, da je J. Reihl-Kir prilikom dolaska na punkt izišao iz auta i govorio da se smiri situaciju, i da neće biti napada, te da je Tubić razgovarao sa opt. A. Gudeljom. Smatra da je kod optuženika postojala svijest da se vode pregovori, i tko su pregovarači u vozilu, a da je motiv bila osveta zbog loših vijesti da mu je kuća srušena, i da su mu roditelji ubijeni. Navodeći konkretne iskaze svjedoka, rekao je da su iskazali da je optuženik oštro razgovarao sa M. Tubićem i da je bio nemiran, te da je neposredno prije nego je pucao, optuženik rekao da nema što izgubiti i da je potom izišao na cestu, da nije zaustavljao vozilo i da ga nije imao namjeru kontrolirati.

Smatra da je optuženik iskoristio okolnosti i povjerenje prisutnih na punktu i da na njegovu voljnu radnju ukazuje to što je ispalio dugi rafal kao i njegova upornost u počinjenju djela.

Predao je u spis pisani podnesak završne riječi.

Završna riječ punomoćnika oštećenice, Slobodana Budaka

Punomoćnik oštećenice pridružio se završnoj riječi Zamjenika ŽDO-a, smatrajući da je u cijelosti utvrđeno da je opt. A. Gudelj počinio kaznena djela na način i u vrijeme kako mu se to stavlja na teret optužnicom. Dodao je, da Sud i Državno odvjetništvo nisu poduzeli sve da se obavijeste i drugi oštećenici (nasljednici ubijenog M. Kneževića, G. Zobundžije i M. Tubića) o predmetnom suđenju.

Izrazio je nezadovoljstvo što je Sud odbio prijedlog da se izvrši uvid u audio-video zapis (CD) o saslušanju Mirka Tubića u njegovoj kući kao jedinog preživjelog, iz kojeg bi se saznalo da li se radilo o samoinicijativi počinitelja, ili širem pripremanju ubojstva J. Reihl-Kira, smatrajući da nema dvojbe da ubojstvo nije bilo samoinicijativno, što proizlazi iz uvjeta i okolnosti pod kojima je izvedeno. Sud ovaj dokaz nije prihvatio ni kao indiciju o tomu je li netko, i tko, bio poticatelj, inspirator i suorganizator zločina. Po njemu to nije bio „samostalan čin“ počinitelja. Rekao je da tek oštećenici ostaje očekivanje da nadležna tijela ipak pokrenu istragu da li je i tko organizirao ova ubojstva, te je izrazio žaljenje da nadležna državna tijela dosad nisu otkrila i procesuirala s kim je i zašto je učinjeno ubojstvo. Odgovornim smatra Županijsko državno odvjetništvo što predmet nije dublje istražilo. Ukazao je da Sud ne bi smio zanemariti službena zabilježka dežurnog istražnog suca od 01. srpnja 1991. godine. Smatra je značajnim dokazom jer je po tome istražnom sucu javljeno kako je izvršen napad na kuću A. Gudelja, ali je kasnijom provjerom utvrđeno da to nije točno. Smatra da se radi o „zavjeri radi ubojstva“ što Državno odvjetništvo nije prepoznalo i ta se činjenica proteže do dana današnjega“. Rekao je da „nije bilo finog i minucioznog“ ispitivanja proturječnosti iskaza svjedoka, i da je sporno je li punkt na kojemu su se ubojstva dogodila uopće bio oformljen. Upitao se, kako se moglo dogoditi da se specijalna jedinica policije sa svojim šefom na tako važnom punktu pojavila tek nakon izvršenog djela. Ukazao je da pozadinu zločina treba istražiti potpuno i do kraja. Bivši ministar policije je na sudu govorio o prijetnjama smrću Josipu Reihlu-Kiru i da obavještajne službe Ministarstva unutarnjih poslova moraju raspolagati informacijama o cijelom postupku u vezi toga slučaja. Njemu je čudno da je u ovako važnom slučaju na 14 rasprava saslušano samo 18 svjedoka. Smatra da nije slučajno što su sutradan nakon ubojstva razriješeni svojih funkcija Josip Boljkovac, bivši ministar MUP-a i Martin Špegelj, bivši ministar obrane, te je nezadovoljan što je Sud odbio saslušati Boljkovčeva zamjenika Slavka Degoriciju o prijetnjama likvidacijom J. Reihl-Kiru.

Smatra da je dokazano da je optuženik počinio kazneno djelo, ali da se trebalo saznati i kako je do toga došlo. Upitao se, nije li Sud zakazao u svojoj funkciji, propustivši uzeti u obzir mogućnost da su ubojstva počinjena kao ishod nacionalnog sukoba dviju političkih koncepcija: mirotvorne i one koja je bila za rješenje političke krize ratnim sredstvima.

Zapažanje : tijekom iznošenja završne riječi punomoćnika oštećenice, rodbina optuženika je glasno komentirala, pa ih je Predsjednik Vijeća opomenuo da ne smiju govoriti.

Završna riječ oštećenice Jadranke Reihl-Kir

Oštećena Jadranka Reihl-Kir pridružila se završnoj riječi svog punomoćnika. Rekla je da je nezadovoljna postupkom, jer je Sud odbio saslušati kao svjedoke Slavka Degoriciju i Nevenku Mesić i izvršiti uvid u audio-video snimak svjedočenja Mirka Tubića. Imovinskopravni zahtjev za naknadu štete je podnijela putem punomoćnika.

Završna riječ branitelja optuženika, Domagoja Rešetara

Branitelj optuženika je rekao da smatra da optužbu treba odbiti, ili postupak obustaviti, jer zahtjev za izručenje njegova branjenika nije u skladu sa izmijenjenom optužnicom. Smatra da je postupak obustavljen temeljem Zakona o općem oprost, te da stoga postoji smetnja za vođenje ovog postupka, smatra da se odluka Ustavnog suda odnosi samo na oštećenu Jadranku Reihl-Kir, a ne i na ostale oštećenike, budući da je samo ona podnijela ustavnu tužbu.

Misli da tijekom dokaznog postupka nije utvrđeno da je njegov branjenik počinio kaznena djela na način i u vrijeme kako mu se to stavlja na teret optužnicom. Naveo je konkretne iskaze svjedoka koji su rekli da su pripadnici pričuvnog sastava policije imali ista ovlaštenja (zaustavljati i kontrolirati vozila) kao i pripadnici redovnog sastava, da je bila usmena zapovijed da imaju ovlaštenja pucati na vozilo, ako se na znak ne zaustavi, da pripadnici policije na punktu nisu znali da se vode bilo kakvi pregovori, niti im je javljeno da će punktom proći pregovarački tim, da pripadnici policije na punktu nisu znali da će načelnik biti u civilnom vozilu, i da vozilo toga dana nije imalo upaljena svjetla, ili zvučne signale, slijedom iznešenog je zaključio da niti optuženik nije mogao znati da se u vozilu nalaze načelnik J. Reihl-Kir, G. Zobundžija, M. Knežević i M. Tubić, stoga smatra da ne postoje uvjeti za otužbu da je djelo počinio na podmukao način i iz bezobzime osvete. Smatra da u ponašanju optuženika nema namjere da počinii tako opisano kazneno djelo, da je toga dana bio na dužnosti i da je na temelju ovlaštenja na pravilan način zaustavljao vozilo koje se nije zaustavljalo na njegov znak, zbog čega je ikoristio ovlaštenja da puca, te je predložio da A. Gudelja Vijeće oslobodi optužbe. Ukoliko Sudsko vijeće ipak pronađe elemente kaznene odgovornosti optuženika, predložio je da se uzmu u obzir sve olakotne okolnosti na strani optuženika, i prije svega da ono ocijeni situaciju i vrijeme u kojoj se to dogodilo, te psihičko stanje optuženika zbog loših vijesti, i da u njegovom ponašanju nema protupravnosti, i da ga se eventualno može proglasiti krivim samo u pogledu izvršenja kaznenog djela prema ošt. Josipa Reihl-Kira, ne i prema ostalim oštećenicima koji nisu podnijeli Ustavnu tužbu.

Priložio je u spis pisani podnesak završne riječi.

Optuženi Antun Gudelj pridružio se završnoj riječi svog branitelja, te je izjavio da u cijelosti ostaje kod navoda obrane, te da nema što dodati.

Zamjenik ŽDO-a, branitelj i optuženik nisu imali primjedbi na sudski postupak.

Glavna rasprava završena.

07. srpnja 2008. godine – objava presude

Izveštava : Vlatka Jančić Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek

Objavu presude su pratili: Katarina Kruhonja, predstavnica Centra za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek, predstavnici OSCE-a, Darko Balać predstavnik FHP-a iz Beograda, predstavnice australskog Veleposlanstva iz Zagreba, obitelj i rodbina optuženika, novinari raznih medija.

Vijeće Županijskog suda u Osijeku objavilo je presudu broj K-32/01 kojom je proglasilo krivim optuženika Antuna Gudelja zbog krivičnog djela protiv života i tijela – ubojstva i ubojstvo u pokušaju.

Citiranom presudom utvrđene su kazne zatvora:

- Za točku 1. optužnice (ubojstvo Josipa Reihl-Kira iz bezobzirne osvete) u trajanju od 20 (dvadeset) godina,
- Za točku 2. optužnice (ubojstvo Milana Kneževića iz bezobzirne osvete) u trajanju od 20 (dvadeset) godina
- Za točku 3. optužnice (ubojstvo Gorana Zobundžije iz bezobzirne osvete) u trajanju od 20 (dvadeset) godina
- Za točku 4. optužnice (pokušaj ubojstva Mirka Tubića iz bezobzirne osvete) u trajanju od 10 (deset) godina.

Slijedom navedenog optuženiku Antunu Gudelju je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina. Optuženiku Antunu Gudelju produljen je pritvor. O ekstradicijskom pritvoru biti će donijeto posebno rješenje.

Svi oštećenici upućeni su sa imovinskopravnim zahtjevima u parnicu.

Zapažanje :

Na ročištu na kojem je objavljena presuda nisu došli oštećenica Jadranka Reihl-Kir i njezin punomoćnik koji su tijekom ovog suđenja prisustvovali svakoj raspravi.

Ostali oštećenici ovog kaznenog djela nisu imali svoga punomoćnika, niti su prisustvovali na bilo kojoj raspravi.